

REVELATION

NAA VANA JOHN NI HAKAKIITEA

TEATUA

TE HAKATAAKOTO

TE LAUPEPA NEI

Naa vana Jesus ni hakkite ki John ni sissii i te saaita naa tama te lotu raa ni mee pakavaina i laatou e hakataakoto maa Jesus Christ ko TeAriki. Te tama e sissia a ia naa taratara nei e hiihai maa naa tama ma ki tokatoka i te laupepa nei ki seai iloo ki ppore aa laatou ki hakataakoto tonu lokoi i Jesus Christ, aa i naa saaita laatou e mee pakavaina ka hakallono isu raa, laatou ki hakannoo lokoi peenaa ki naa taratara TeAtua.

E mahi naa taratara iloto te laupepa nei e taratara i aana mee ni hakakiitea Jesus Christ, aa te hakataakoto naa vana ni kiitea a ia naa ni hainauhie te ilotia koi naa tama te lotu i te ssao naa, aa ki naa tama hakkaatoa i te maarama nei raa, te hakataakoto naa vana naa ma ki hainattaa i te ilotia. Naa taratara iloto te laupepa nei e hakahekahe ka hakatahito i te kau vana John ni hakakiitea Jesus Christ, aa i aana vana katoo ni kkite raa, John e huri no kee i ana tarataraina a ia i naa ssura ake naa vana naa. Niaaina maa naa tama e ttoka i naa taratara te laupepa nei e kkee naa hakataakoto laatou i naa koiho naa taratara nei raa, te tahito taratara raa e maarama: TeAtua ma ki hakahitia a ia naa mahi Satan ma naa tama hakkaatoa teelaa

e tautau haaeo ma Ia, aa ki oti ku suia a Ia naa tama katoo ni tautari kiaa Ia raa ki naa mee e taukalleka te lani houu ma te kerekere houu i tana saaita ma ki noho hakamaatua i naa mee hakkaatoa.

Naa takkoto naa taratara iloto te laupepa nei

Te hakataakoto te laupepa nei 1.1–8

Te mee mua John ni kite aa ma naa pas ki naa kanohenua te lotu e hitu 1.9—3.22

Te laupepa e rii aa ma naa loki e hitu 4.1—8.1

Naa puu e hitu 8.2—11.19

Te dragon ma naa manu kaittama e lua 12.1—13.18

Te kau mee John ni kite 14.1—15.8

Naa tamaa kamete e takkoto naa loto TeAtua 16.1—21

Babilon ku sua, aa te manu kaitama ma te pure hakareeresi aa ko Satan ku taaia no mmate 17.1—20.10

Te hakatonu hakaoti 20.11—15

Te lani houu, te kerekere houu, aa te Jerusalem houu 21.1—22.5

Naa taratara hakaoti 22.6—21

¹ Te laupepa nei e takkoto naa taratara i naa vana Jesus Christ ni hakassura. TeAtua ni haka kiitea a Ia Jesus Christ i naa vana nei ki hakailotia a Ia naa tama e heheuna iaa Ia raa i naa vana teelaa ku tauppiri koi ki ssura. Christ ni heunatia a ia tana ensol raa ki haka kiitea John, te tama e heheuna iaa Ia, i naa vana nei.

² John nei ni tarataraina a ia ana vana katoo ni kkite. Teenei ko i-ana hakaea naa taratara TeAtua aa ma te hakamaaoni teelaa ni hakaari ake Jesus Christ kiaa ia.

3 Te tama e tarataraina a ia naa taratara TeAtua teenei e takkoto iloto te laupepa nei ki naa tama te lotu raa, a ia ma ki hiahia. Aa naa tama e hakannoo ka tautari ki naa taratara nei hoki ma ki haka fiaffiaria. I te aa, te saaita TeAtua ma ki hakassura naa vana nei ku taupiri.

John e purepure ki naa tama naa kanohenua e hitu te lotu

4 A nau John, e sissii atu naa taratara nei ki kootou naa kanohenua te lotu e hitu iloto Asia:[☆]

Nau e taku maa kootou ki nnoho hakaraaoi ma te laaoi TeAtua, te tama teelaa ni noho mai iloo imua, aa teenei e noho ma taatou i te saaita nei, aa teelaa ma ki oti ku hakasura mai imuri no noho hakaoti ma taatou. Kootou hoki ki nnoho hakaraaoi ma te laaoi naa aitu e hitu teelaa e ttuu imua te nohorana TeAtua.

5 Kootou ki nnoho hakaraaoi hoki ma te laaoi Jesus Christ, te tama teelaa e huri mai naa tiputipu TeAtua ki taatou. A Ia naa ko te tama mua ni hakamasikeria i te mate, aa ko te tama hakamaatua naa tuku i te maarama nei.[☆]

A Ia e llee tana manava i taatou, teenaa taatou ni hakassaoria a Ia i naa haisara taatou i tana saaita ni mate no pesi tana ttoo.

6 Taatou ni hakanohoria a Ia ma ni maatua i tana nohorana, ki heheuna taatou ma TeAtua, tana Tamana. Taatou ki hakanaau i naa mahi Jesus Christ. A Ia ki noho hakamaatua i naa saaita hakkaatoa! Amen.[☆]

7 Kootou mmata, a Ia e au i aruna naa uruaoa! Te henua katoo ma ki kkite iaa Ia. Naa tama

---

[☆] **1.4** Ex 3.14; Rev 4.5   [☆] **1.5** Is 55.4; Ps 89.27   [☆] **1.6** Ex 19.6; Rev 5.10

ni urumakkina laatou a Ia ki te ttao raa ma ki kkite hoki iaa Ia. Naa tama i naa henua hakkaatoa i te kerekere nei ma ki ttani iaa Ia. Naa vana nei ma ki takkoto peenaa! Amen! [☆]

8 TeAtua, TeAriki Haimahi, teelaa ni noho mai imua, teenei e noho ma taatou i te saaita nei, aa teelaa ma ki oti ku au no noho hakaoti ma taatou, te Tama naa e taratara peenei, “A nau nei ko te kaamata aa te hakaoti ana naa mee hakkaatoa!” [☆]

John e kite i Christ

9 A nau ko John, kootou taina. Nau nei e noho hakalavatoa seemuu pee ko kootou i naa haaeo teelaa e llave i naa tama te Nohorana TeAtua, i aa nau e tautari i Jesus. Nau ni kaavea mai no peesia i te henua e ttapa ma ko Patmos, i aa nau ni hakaea ki te henua i naa taratara TeAtua aa ma te hakamaaoni teelaa ni hakaari mai Jesus kiaa nau.

10 I te aso TeAriki raa, nau ni tauria naa mahi TeAitu TeAtua, teenaa ki lono nau i naa tanitani varo mai te tama imuri aaku, e mee ma se tama e iri te puu.

11 Te taratara raa e kaumai peelaa, “Sissii oo mee e kkite nei aa koe ku kkave te laupepa naa ki naa kanohenua te lotu e hitu nei: Epises, Smirna, Pergamum, Tiatira, Sardis, Filadelfia, aa ko Laodosia.”

12 Nau ni hakatahuri ma ki kite nau i te tama e taratara mai, teenaa ki kite nau i naa mee teelaa e hakatuutuu ai naa lamu karu raa e ttuu mai.

[☆] **1.7** Dan 7.13; Mt 24.30; Mk 13.26; Lk 21.27; 1 Thes 4.17; Zech 12.10; Jn 19.34,37   [☆] **1.8** Rev 22.13; Ex 3.14

Teelaa ni mee e hitu, aa naa mee naa e ppena ki naa kol.

¹³ Aa i te kina naa mee naa e ttuu raa, e mee ma se tama raa e tuu mai. A ia e uru ki te kkahu e ttaki iloo ki ana tapuvae i laro aa e tuu ki te ttuu e pena ki te kol i tana hatahata.◊

¹⁴ Tana lauru e makkini pee ko naa huru naa sipsip, aa e makkini hoki ma se 'snow', ka ura mai ana karamata ma se ahi.◊

¹⁵ Ana tapuvae e too tana tia pee ko naa katanatea e oro ki kkiva, aa tana reo e takattuu pee ko naa taa naa peau e llasi.◊

¹⁶ Ttama raa e taaohi naa hetuu e hitu i tana rima hakamaatau aa te komu taa tama e kkaa i ana vasi e lua raa e ssae mai i tana pukua. Tana taurae e maasina pee ko te laa e tii i te ao.

¹⁷ Taku saaita ni kite iaa ia raa, nau ni leihou atu ki ana vae no moe ma se tama ku mate. Teenaa ki kkapa mai tana rima hakamaatau kiaa nau no mee mai, "Koe see matak! Nau nei ko te kaamata aa te hakaoti ana naa mee hakkaatoa.◊

¹⁸ Nau nei ko te tama e ora hakaoti; nau ni mate aa teenei nau ku taka ma te ora e ora hakaoti. Nau e haimahi are i aruna te mate ma te kina te mate.

¹⁹ Sissii oo mee e kkite, teenaa naa vana aau e kkite teelaa e ssura i te saaita nei aa ma naa vana teelaa ma ki ssura imuri.

²⁰ Koe ni see iloa maa oo mee e kkite nei maa ni aa, aa teenei nau ku hakaari atu: Naa hetuu e hitu aau ni kkite i taku rima hakamaatau raa, teenaa ko naa ensol naa kanohenua te lotu e hitu.

◊ **1.13** Dan 7.13; 10.5   ◊ **1.14** Dan 7.9; 10.6   ◊ **1.15** Ezek 1.24;
43.2   ◊ **1.17** Is 44.6; 48.12; Rev 2.8; 22.13

Naa mee e hakatuutuu naa lamu karu e hitu raa,
teenaa ko naa kanohenua te lotu e hitu.

2

Te kanohenua te lotu i Epises

¹ “Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Epises raa no kauatu naa taratara nei:

“Teenei naa taratara e kaumai te tama e taaohi naa hetuu e hitu i tana rima hakamaatau aa e taka vaaroto naa mee e ppena ki naa kol e hitu teelaa e hakatuutuu ai naa lamu karu.

² Nau e iloa i naa vana kootou ni mee i te kina naa. Nau e iloa maa kootou ni nnoho hakalavatoa iloo ka heheuna hakappuru i naa heuna TeAtua. Nau e iloa maa kootou see illoa te tuku ki naa vana naa tama e sosorina hakallika, aa kootou hoki ku oti te haaiteria kootou naa aposol hakalellesi i te kina naa no ilotia kootou maa laatou ni tama e taratara kailallao.

³ Niaaina maa kootou ni hakallono isu maa i kootou e heheuna iaa nau raa, kootou ni lavatoa koi te heheunatia kootou aku heuna. Aku heuna nei ni see lavaa iloo kootou te tiiake.

⁴ “Tevana iaa teenei taku mee see hiihai i kootou: Kootou ku mee sara pee ko imua. Telaoi kootou iaa nau i te saaita nei ku see tae pee ko imua.

⁵ Kootou hakatuu ki naa sosorina taukalleka kootou imua aa ma te hakallika kootou ku ttaka ma kootou i te ssao nei. Kootou tiiake naa haisara kootou naa aa kootou ku taaohi ki te tiputipu kootou imua. Ki mee kootou see tiiake naa haisara kootou naa, nau ma ki hanatu

no hanaa te mee kootou e hakatuutuu ai
te lamu karu raa i tana kina e tuu.

⁶ Tevana iaa teenei taku mee e hiahia
i kootou: Kootou see fiffai ki naa vana naa tama
e tautari ki te kulturana naa Nikolaita raa e mee
i te kina naa. A nau taku tino hoki see hiihai
i naa vana naa.

⁷ "Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa,
kootou ku hakannoo ki naa taratara TeAitu
e kauake ki naa kanohenua te lotu!

"Naa tama e ttaka haimmahi no ttae
ki te hakaoti ana raa, laatou ma ki tiiake nau
ki kkai laatou naa hua te laakau te ora teelaa
e somo iloto te verena TeAtua."[☆]

Te kanohenua te lotu i Smirna

⁸ "Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi
te kanohenua te lotu i Smirna no kauatu
naa taratara nei."[☆]

"Teenei naa taratara e kaumai te tama e mee
ma ko te kaamata aa te hakaoti ana naa mee
hakkaatoa, te tama teelaa ni mate aa ni masike
no ora hoki.

⁹ Nau e iloa i naa haaeo e nnoho ma kootou;
nau e iloa maa kootou e nnoho hakaaroha maa
i kootou see hai hekau maaoni iaa kootou ni tama
e hai mee! Nau e iloa i naa taratara hakallika
kootou e haia naa tama e hai maa laatou ni Jew,
iaa seai ni Jew maaoni. Naa tama naa ni tama
e heheuna ma Satan!

¹⁰ Kootou see mattaku i naa mee teelaa
ma ki pakkuu atu ki kootou no hakallono isu
kootou. Kootou hakannoo mai! Kootou
ma ki hahaifteria Satan, teenaa aaraa tama
i kootou ma ki karapusina i naa aso e sinahuru.
Kootou ki hakataakoto tonu lokoi kiaa nau,

[☆] **2.7** Gen 2.9; Rev 22.2; Ezek 28.13; 31.8 (LXX)   [☆] **2.8** Is 44.6;
48.12; Rev 1.17; 22.13

niaaina maa kootou e taaaia ki mmate. Nau ma ki kauatu te ora maaoni raa ki kootou, e mee ma se hau e kauatu i kootou ni lavaa te ttaka haimmahi no tae ki te hakaoti ana.

¹¹ “Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa, kootou ku hakannoo ki naa taratara TeAitu e kauake ki naa kanohenua te lotu!

“Naa tama e ttaka haimmahi no ttae ki te hakaoti ana raa, laatou ma ki see hakallono isu i te mate hakamuri.◊

Te kanohenua te lotu i Pergamum

¹² “Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Pergamum no kauatu naa taratara nei:

“Teenei naa taratara e kaumai te tama e taaohi te komu taa tama e kkaa ana vasi e lua.

¹³ Nau e iloa i te kina kootou e nnoho, teenaa ko te kina Satan e noho hakamaatua ai. Kootou e lotu maaoni iloo iaa nau, teenaa i te saaita Antipas, te tama ni hakailotia a ia i aku tiputipu ki naa tama i te kina naa, ni taia no mate i te kina Satan e noho naa raa, see hai tama i kootou ni tiiake naa lotu laatou iaa nau.

¹⁴ Tevana iaa, e mee aaraa mee nau see hiihai i kootou: E mee aaraa tama e ttaka iloto kootou e tautari ki naa akonaki Balaam. Teenaa ko Balaam naa ni ako ake ki Balak i naa mateara ki usuquia te kanohenua Israel raa ki ppena naa haisara. Naa tama i Israel raa ni usuusuhia a ia ki kkai naa kaikai laatou e ppena ki hakaara ki naa aitu laatou e penappena. Naa tama naa e usuusuhia hoki laatou ki hai huri ma naa aavana aaraa tama.◊

◊ **2.11** Rev 20.14; 21.8   ◊ **2.14** Num 22.5,7; 31.16; Deut 23.4;
Num 25.1-3

15 E mee hoki naa tama e ttaka iloto kootou e tautari ki naa akonaki te kulturana Nikolaita.

16 I te saaita nei lokoi kootou ki ffuri no tiiake naa haisara kootou! Ki mee kootou see ffuri naa manava kootou, nau ma ki hanatu no taaia naa tama naa ki te komu teelaa e ssae mai i taku pukua.

17 "Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa, kootou ku hakannoo ki naa taratara TeAitu e kauake ki naa kanohenua te lotu!

"Naa tama e ttaka haimmahi no ttae ki te hakaoti ana raa, nau ma ki kauake ni haraoa i naa haraoa te lani teelaa ni hakallutut. Nau ma ki kauake hoki kilaatou, te tama tana hatu makkini e hakatuu te inoa hoou i aruna. See hai tama e iloa i te inoa hoou naa. Naa tama koi ni kauake nau naa hatu laatou naa ma ki iloa.¹⁹

Te kanohenua te lotu i Tiatira

18 "Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Tiatira no kauatu naa taratara nei.

"Teenei naa taratara e kaumai te Tama TeAtua, te tama teelaa e ura ana karamata ma se ahi, aa e too tana tia i ana vae pee ko naa katana 'brass' e oro ki kkiva.

19 Nau e iloa inaa vana kootou e hai i te kina naa. Nau e iloa inaa manava laaoi kootou; nau e iloa maa kootou e lotu peenaa iaa nau; nau e iloa inaa heheuna taukalleka kootou, aa i te lavatoa kootou te nnoho ka ttari. Nau e iloa maa naa vana kootou e mee i te saaita nei ku ttoe iaa i naa vana kootou ni mee imua.

---

¹⁹ **2.17** Ex 16.14-15; 16.33-34; Jn 6.48-50; Is 62.2; 65.15

20 “Tevana iaa, teenei te tiputipu see hiihai nau i kootou: Kootou ni see lavaa iloo te puuia kootou Jesebel, te ffine e hai maa ia ni heunatia mai TeAtua. Teenaa ko ana akonaki naa teelaa e hakarereesia ai naa tama e heheuna iaa nau raa ka ffuri no hai huri ma te ffine naa aa no kkai naa kaikai teelaa e hakaara ki naa aitu e penappena.◊

21 Nau ku oti te kauake tana sao ki huri tana manava, tevana iaa a ia ni see lavaa iloo te tiiake tana manava hai huri naa.

22 A ia ma ki hakamoeria a nau ki ana moelana naa ki moe ia ma naa taanata e moemmoe ma ia naa ka hakallono isu hakaraaoi iloo. Laatou ma ki haia a nau peenaa i te saaita nei, ki mee maa laatou see tiiake naa vana hakallika laatou ni mee ma te ffine naa.

23 Naa tama hakkaatoa e tautari ki te ffine naa ma ki taaia a nau hoki ki mmate, ki illoa hakkaatoa naa kanohenua te lotu raa maa nau nei koi e ilotia a nau te hakataakoto ma te hiihai te henua hakkaatoa. Kootou ma ki suia a nau i naa vana kootou ni mee.◊

24 “Tevana iaa te mahi ana kootou i Tiatira ni see tautari ki naa akonaki e hakallika naa. Teenaa ni see illoa ai kootou i te taratara aaraa tama e mee maa, ‘naa taratara huu Satan’. Nau nei ku taratara atu ki kootou i aa nau ma ki see kauatu ni mmaha sara hoki maa kootou.

25 Tevana iaa kootou ki taaohi hakaraaoi iloo ki te tiputipu e noho ma kootou naa ki tae atu nau.

26-28 Naa tama e ttaka haimmahi no ttae ki te hakaoti ana ka hai peenaa te ppena

---

◊ **2.20** 1 Kgs 16.31; 2 Kgs 9.22,30   ◊ **2.23** Ps 7.9; Jer 17.10; Ps 62.12

aku mee e fiffai raa, nau ma ki kauake naa mahi teelaa e ssau koi pee ko naa mahi nau ni too itaku Tamana. Naa tama naa ma ki nnoho hakamaatua i aruna naa kanohenua hakkaatoa; laatou ma ki nnoho ma ko naa tuku haimmahi, teenaa naa tama naa kanohenua raa ma ki sua laatou ki masseu pee ko i-naa mallepu naa kamete e ppena ki naa hatu. Nau ma ki kauake hoki te Tapao, te hetuu te tahaata, ki laatou.²⁸

²⁹ “Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa, kootou ku hakannoo ki naa taratara TeAitu e kauake ki naa kanohenua te lotu!

3

Te kanohenua te lotu i Sardis

¹ “Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Sardis no kauatu naa taratara nei:

“Teenei naa taratara e kaumai te tama tee-laa e noho ma naa aitu e hitu TeAtua aa ma naa hetuu e hitu. Nau e iloa i naa vana kootou e mee i te kina naa. Niaaina maa aaraa tama e mmata maa kootou e ora raa, kootou ni tama kunaa mmate are.

² Kootou massike no hakatonu hoki naa sosorina kootou ki see mate hakaoti te hakataakoto ni ttaka ma kootou. I te aa nau e kite maa naa vana kootou ni mee naa seki ttonu hakaraaoi i naa karamata taku TeAtua.

³ Aa teenaa, kootou ki hakamaaronia hakaraaoi iloo ki naa akonaki kootou ni kauatu ma naa taratara kootou ni llono. Tautari ki naa taratara naa aa kootou ku tiiake naa haisara kootou. Ki mee kootou see massike no mee naa vana nei, teenaa kootou

---

²⁸ 2.26-28 Ps 2.8-9 (LXX)

ma ki hakatekia i taku saaita ma ki hakasura atu, i aa nau ma ki hakasura atu ma se tama kailaarao ki kootou. Kootou ma ki see illoa hoki i taku sao ma ki hanatu.[◊]

⁴ Tevana iaa e mee naa uruai tama i kootou i Sardis ni lavaa te mee hakaraaoi naa hekau laatou ki takkoto mataffua. Kootou ma ki sassare taatou hakapaa ma naa hekau makkini kootou naa, i kootou e tau te ttaka ma nau.

⁵ Naa tama e ttaka haim mahi no tae ki te hakaoti ana raa, laatou ma ki uru ki naa hekau e makkini peenei, aa naa inoa laatou ma ki see soroia a nau i te laupepa e takkoto naa inoa naa tama e ora hakaoti. Nau ma ki taratara iloo imua naa karamata taku Tamana aa ma ana ensol raa maa nau e iloa i laatou aa laatou ni tama aaku.[◊]

⁶ “Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa, kootou ku hakanno ki naa taratara TeAitu e kauake ki naa kanohenua te lotu!

Te kanohenua te lotu i Filadelfia

⁷ “Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Filadelfia no kauatu naa taratara nei:

“Teenei naa taratara e kaumai te tama teelaa e tapu aa e taratara ki te taratara maaoni. A ia e taaohi te kii David, aa i tana saaita e taaraki te tootoka raa, see hai tama e lavaa te puuia a ia. Aa i tana saaita e ppui te tootoka, see hai tama e lavaa te tarakina a ia.[◊]

⁸ Nau e iloa i naa vana kootou e mee i te kina naa; nau e iloa maa naa mahi kootou see llasi; tevana iaa kootou ni hakanno

---

[◊] **3.3** Mt 24.43-44; Lk 12.39-40; Rev 16.15   [◊] **3.5** Ex 32.32-33; Ps 69.28; Rev 20.12; Mt 10.32; Lk 12.8   [◊] **3.7** Is 22.22; Job 12.14

ki aku akonaki aa kootou ni lotu peenaa iaa nau.
 Nau ku oti te tarakina a nau te tootoka raa
 ki kootou, teenaa see hai tama e lavaa te puuia
 a ia.

⁹ Kootou hakannoo mai! Aa naa tama
 e heheuna i Satan raa iaa, teenaa ko naa tama
 teelaa e hai maa laatou ni Jew, iaa seai ni Jew
 maaoni, laatou ma ki haia a nau ki oomai
 no ttuu ki naa turi laatou imua kootou. Laatou
 ma ki kkite maa nau e llee taku manava
 i kootou.◊

¹⁰ I kootou ni hakannoo ki aku taratara
 ki nnoho hakalavatoa kootou raa, teenaa
 kootou ma ki hakalluutia a nau ki see llave
 kootou i naa haaeo teelaa ma ki pakkuu mai
 ki te maarama nei ki hahaateria naa tama
 hakkaatoa i te kerekere.

¹¹ Nau ku taupiri ki au. Kootou taaohi
 hakaraaoi naa mee e nnoho ma kootou naa,
 ki see ssura atu ni tama no huuina naa tuuhana
 kootou e tukua mai TeAtua.

¹² Nau ma ki hakatuuria a nau naa tama teelaa
 e ttaka haimmahi no ttae ki te hakaoti ana raa ma
 ko naa pou hakamaatua te Hare Tapu taku Atua,
 aa teenaa laatou ma ki takkoto hakaoti peenaa.
 Nau ma ki sissii te inoa TeAtua aa ma te henua
 TeAtua i aruna laatou. Teenaa ko Jerusalem hoou
 teelaa ma ki oti ku tukua iho TeAtua i te lani. Nau
 ma ki sissii hoki taku inoa hoou raa i aruna laa-
 tou.◊

¹³ “Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa,
 kootou ku hakannoo ki naa taratara TeAitu
 e kauake ki naa tama te lotu!

Te kanohenua te lotu i Laodosia

◊ 3.9 Is 49.23; 60.14; 43.4   ◊ 3.12 Rev 21.2; Is 62.2; 65.15

14 “Koe ku sissii atu ki te ensol e roorosi te kanohenua te lotu i Laodosia no kauatu naa taratara nei:

“Teenei naa taratara e kaumai te tama e ttapa ma ko Amen, te tama teelaa e hakailotia a ia maaoni naa tiputipu TeAtua. A Ia naa ko te tahito i naa mee hakkaatoa TeAtua ni penappena.◊

15 Nau e iloa i naa vana kootou ni mee; nau e iloa maa kootou see vvela aa kootou hoki see saumakallii. Nau iaa e hiihai maa kootou ki vvela aa ma kootou hoki ki saumakallii.

16 Tevana iaa, i kootou e mahana koi raa, kootou ma ki savarea mai nau i taku pukua!

17 Kootou e taratara maa kootou e hai hekau aa maa kootou e nohonoho laaoi; kootou e hai maa kootou e kaatoa katoo naa mee. Tevana iaa kootou seai iloo ki iloa i naa nnoho hakallika kootou ka hakaaroha mai! Kootou e ttaka see hai hekau, e takaffua, aa e ttaka ka ppuni naa karamata kootou.

18 Nau e mee atu ki oomai kootou no taavi ni kol maaoni ma kootou i aa nau ki hai mee kootou maaoni. Kootou ki taavi hoki ni maro makkini ma kootou i aa nau no ttara ki see nnapa kootou. Kootou ki taavi hoki ni marasini no pallai naa karamata kootou ki kkite hakaraaoi kootou.

19 Naa tama e llee ai taku manava raa, nau e nutu no hakatonu naa tiputtipu laatou. Teenaa kootou ki mannatu hakaraaoi aa kootou ku tiiake naa haisara kootou naa.◊

20 Hakannoo mai! Nau e tuu i te tootoka raa no kannaa. Ki mee se tama e lono iaa nau no taaraki te tootoka raa, nau ma ki uru atu

---

◊ **3.14** Prov 8.22   ◊ **3.19** Prov 3.12; Heb 12.6

kilo to tana hare naa no kkai maaua, aa a ia
ma ki noho no kai ma nau.

²¹ Naa tama e ttaka haimahi no ttae
ki te hakaoti ana raa, laatou ma ki tiiake nau
ki oomai laatou no nnoho i taku vasi i aruna
taku nohorana maatua. E mee pee ko nau
hoki ni taka haimahi no tae ki te hakaoti ana,
teenei e noho ai nau ma taku Tamana
i tana nohorana maatua.

²² “Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa,
kootou ku hakanno ki naa taratara TeAitu
e kauake ki naa kanohenua te lotu.”

4

*John e kite i TeAtua e noho
i tana nohorana maatua*

¹ Ki oti raa, nau ku ttoka no kite te tootoka
e tuu taaraki i te lani. Araa te reo e ttani ma
se puu e iri, teelaa ni taratara mai kiaa nau
imua, ku mee mai, “Kau ki aruna nei, aa
nau ku hakaari atu i naa vana teelaa ma ki oti
ku ssura imuri naa vana nei.”

² I te saaita naa koi raa, nau ku tauria TeAitu.
Teena ki kite nau i naa noho mai te tama i aruna
te nohorana maatua i te lani.

³ Tana taurae e too tana maasina e pura ma
ko naa hatu e taavi mmaha pee ko naa ‘jasper’
aa ma naa ‘carnelian’, aa te tumoa raa
e tuu aareha te nohorana maatua, e pura pee
ko naa ‘emerald’.[☆]

⁴ E ttuu aareha i te nohorana maatua raa,
teelaa ni tuai maatua hoki e matarua maa haa,
aa i aruna naa tuai maatua naa raa, teelaa
se tino rua maa te takahaa naa maatua e nnoho.

[☆] 4.3 Ezek 1.26-28; 10.1

Naa maatua naa e uru ki naa hekau e makkini aa e hakao naa noti maatua e ppena ki naa kol.

⁵ Nau ni tuu ka ttoka i naa taaraki te uila ka takattuu te hatturi i te kina te nohorana maatua. Naa ahi e hitu e ttuu ka ura imua te nohorana hakamaatua raa, teenaa ko naa aitu e hitu TeAtua.[☆]

⁶ Kimua hoki te nohorana hakamaatua raa, nau e kite te mee e mee ma se moana e tuu marino kkii ka maasina mai.

Naa manu e haa teelaa e ora hakaoti raa e ttuu i naa vasi e haa te nohorana hakamaatua naa. Naa haitino naa manu naa e uhi katoo ki naa karamata e ttuu aareha imua aa imuri i naa haitino laatou.

⁷ Te manu mua raa e tiputipu ma se laion; ssoa te manu raa e tiputipu ma se purumakau; te ttoru naa manu raa e mee tana pisouru e tiputipu ma se pisouru te tama; aa te haa naa manu raa e mee tana pisouru e tiputipu ma se pisouru te manu 'eagle' e lellie e llasi.[☆]

⁸ Naa manu e haa naa e mee katoos naa pakkau laatou tiki ono. Naa haitino laatou e uhi katoos ki naa karamata, aa ilaro hoki naa pakkau laatou e ttuu naa karamata. I te poo ma te ao naa manu naa see illoa te mmosi i naa huahua laatou peelaa,

"E tapu, e tapu, e tapu, teenaa ko TeAtua, TeAriki Haimahi,

A Ia ni noho mai iloo imua, teenei e noho ma taatou i te saaita nei, aa teelaa ma ki oti ku hakasura mai imuri no noho hakaoti ma taatou."[☆]

[☆] **4.5** Ex 19.16; Rev 8.5; 11.19; 16.18; Ezek 1.13; Rev 1.4; Zech 4.2

[☆] **4.7** Ezek 1.5-10,22; 10.14   [☆] **4.8** Ezek 1.18; 10.12; Is 6.2-3

9 Takahaa manu e ora hakaoti raa e fuaffua naa mako e hakanau, naa mako e lotu, aa naa mako e taratara hiahia i te tama e taka ma te ora e ora hakaoti, teelaa e nohonoho i te nohorana hakamaatua. Aa i naa saaita laatou e fuaffua raa,

10 te tino rua maa te takahaa naa maatua raa e tauturi katoo imua te tama e noho i aruna te nohorana hakamaatua raa no lotu kiaa Ia, te tama e taka ma te ora e ora hakaoti. Laatou e ppesi naa noti maatua laatou raa kimua te nohorana naa no fuaffua atu kiaa Ia peelaa:

11 “TeAriki aa TeAtua maatou! Koe e tau ma te henua ki hakanau iaa koe, ki lotu iaa koe, aa ki ahu i oo mahi.

I te aa i aa koe ni penapena naa mee hakkaatoa, aa naa mee naa ni hakaoratia a koe no ssura ki hano ma too hiihai.”

5

Te laupepa e rii ma te Sukua Sipsip

1 Nau e kite te laupepa e rii e takoto i te rima hakamaatau te tama e noho i aruna te nohorana hakamaatua. Te laupepa naa e takkoto ana taratara e sissii i naa vasi e lua, aa e hakammau ki naa loki e hitu.[◊]

2 Araa nau ku kite te ensol haimahi tokotasi e taratara vaaruna peelaa, “Ko ai te tama e tau te ffana naa loki raa no taaraki te laupepa e rii?”

3 Tevana iaa ni see hai tama i naa tama i te lani, naa tama i te kerekere, aa ma naa tama i te maarama i laro raa ni lavaa te tarakina a ia te laupepa e rii raa no ttoka ki loto.

[◊] **5.1** Ezek 2.9-10; Is 29.11

⁴ Nau ni mate hakaoti i aku tani, i see hai tama ni laavea teelaa e tau te tarakina a ia te laupepa e rii naa no ttoka ki loto.

⁵ Teenaa ki mee mai te maatua tokotasi kiaa nau, "Koe see tani. Ttoka! Te tama e haia ma ko te Laion i te manava Judah, te mokopuna David. Te tama naa ni taka haimahi no tae ki te hakaoti ana, aa teenaa ko ia naa e lavaa te hanaa ia naa loki e hitu raa no tarakina te laupepa e rii."⁵

⁶ Ki oti raa nau ku kite te Sukua Sipsip e tuu i te kina te nohorana hakamaatua, iloto te takahaa manu e ora hakaoti aa ma naa maatua. Te Sukua Sipsip raa e tiputipu ma se manu ni taia. Te Sukua Sipsip naa e ttuu ana paki e hitu i aruna tana pisouru, aa e mee ana karamata e hitu. Teenaa ko naa aitu e hitu TeAtua teelaa ni heunatia TeAtua ki naa kina hakkaatoa i te kerekere nei.⁶

⁷ Teenaa te Sukua Sipsip raa ku hano no too te laupepa e rii raa i te rima hakamaatau te tama e noho i aruna te nohorana hakamaatua.

⁸ Tana saaita ni toa a ia te laupepa e rii raa, te takahaa manu e ora hakaoti raa ni tauturi katoo imua te Sukua Sipsip naa. Naa tama naa katoo, te tama e taaohi tana 'harp' aa ma tana tamaa kamete e pena ki te kol. Naa kamete raa e utu ki naa lau laakau insens e mannoni, teenaa ko naa taku naa tama TeAtua.⁷

⁹ Naa tama naa e huahua te mako hou:
"Koe e tau te toa a koe te laupepa e rii
no tarakina naa loki.

⁵ 5.5 Gen 49.9; Is 11.1,10

⁶ 5.6 Is 53.7; Zech 4.10

⁷ 5.8 Ps

I te aa, i aa koe ni taia no mate, aa naa tama i naa haanauna katoo, naa taratara katoo, naa kanohenua katoo, aa ma naa manava katoo ni uruhanaina a koe ki too ttoo no kauake ki TeAtua.[☆]

10 Naa tama naa ni hakanohoria a koe ma ni maatua ki heheuna i TeAtua, aa laatou ma ki nnoho hakamaatua i te kerekere nei."[☆]

11 Nau ni ttoka hoki no lono i naa huahua naa ensol e tammaki iloo. Te kooina naa ensol raa e noto i naa simata maa naa mano. Naa tama naa e ttuu alleha i te nohorana hakamaatua, te kina e nnoho hoki naa manu e ora hakaoti raa aa ma naa maatua.[☆]

12 Laatou e fuaffua iloo vaaruna peelaa, "Te Sukua Sipsip ni taia no mate, Koe e tau te noho hakamaatua, aa koe e tau te noho ma se tuku laaoi. Koe e tau te hakanauria i too atamai i te kau vana, aa koe e tau hoki te hakanauria i too haimahi.

Maatou e ssau too inoa i aruna; maatou e hakanau i oo mahi, aa maatou e lotu kiaa koe!"

13 Teenaa nau ku lono i te kau tama hakkaatoa i te lani, naa tama i te kerekere, naa tama i te maarama i laro, aa naa tama i te moana, teenaa ko naa tama i naa kina hakkaatoa. Naa tama naa e fuaffua peelaa,

"Te tama e nohonoho i te nohorana hakamaatua, aa te Sukua Sipsip nei.

Maatou e ssau naa inoa koorua ki aruna; maatou e lotu ki koorua; aa maatou e hakannau i naa mahi koorua.

[☆] **5.9** Ps 33.3; 98.1; Is 42.10   [☆] **5.10** Ex 19.6; Rev 1.6   [☆] **5.11**

Koorua ki takkoto haimmahi i naa saaita hakkaatoa!"

¹⁴ Te takahaa manu e ora hakaoti raa ki hakaahē peelaa, "Amen!" Teenaa tauturi katoo naa maatua raa no lotu.

6

Te Sukua Sipsip e ffana naa loki te laupepa e rii

¹ Teenaa nau ku kite te Sukua Sipsip e ffana te loki mua i naa loki e hitu naa, araa nau ku lono te manu tokotasi i naa manu e ora hakaoti raa e kannaa peelaa, "Kau!" Tana reo e takattuu ma ko naa hatturi.

² Nau ki ttoka no kite te hos makkini. Te tama e tere ake i aruna te hos naa e taaohi te kkoru aa e hakao tana noti maatua i tana pisouru. Ttama naa e tere ake pee ko te tama e taa i te ttau teelaa e hano ki taa hoki naa kanohenua.[◊]

³ Ki oti raa te Sukua Sipsip raa ku ffana no taaraki te ssoa te loki, teenaa kilono nau te rua naa manu e ora hakaoti raa e kannaa, "Kau!"

⁴ Saaita nei raa teelaa se hos e mmea raa ku hakasura ake. Te tama e tere ake te hos naa e taka ma naa mahi ki haia a ia naa tama i te kerekere raa ki hetaa soko laatou no mmate. A ia naa ni kauake tana komu taa tama e lasi iloo.[◊]

⁵ Teenaa te Sukua sipsip raa ku ffana no taaraki te ttoru naa loki, araa nau ku lono te ttoru i naa manu e ora hakaoti raa e kannaa, "Kau!" Teenaa nau kittoka no kite te hos e uri pallaa. Te tama e tere ake i aruna te hos naa e taaohi te sikeel raa i tana rima.[◊]

[◊] **6.2** Zech 1.8; 6.3,6   [◊] **6.4** Zech 1.8; 6.2   [◊] **6.5** Zech 6.2,6

6 Nau e lono ma se tama e kannaa mai i te takahaa manu e ora hakaoti raa peelaa, "Te tama ma ki heheuna tana aso hakkaatoa ki lavaa tana upu haraoa wit tokotasi koi, aa a ia ma ki heheuna hoki tana aso hakkaatoa ki lavaa ni upu haraoa 'barley' e toru koi. Tevana iaa kootou see taaiā kootou naa laakau oliv raa ma naa verena naa laakau 'grape'."

7 Ki oti raa te Sukua Sipsip raa ku ffana no taaraki te haa naa loki, teenaa nau ku lono i te haa naa manu e ora hakaoti e kannaa, "Kau!"

8 Nau ku ttoka no kite te hos e mee ma e mate tana kiri. Te tama e tere ake i aruna te hos naa e ttapa ma ko te Mate, aa telaa tama e ttapa ma ko te Kina Te Mate raa e tere ake lokoi vaamuri aana. Laaua ni tukua ki roorosi laaua ki naa kanohenua e takkoto i te murihenua tokotasi i naa murihenua e haa te kerekere nei, teenaa ki taaia naa kanohenua naa ki mmate i naa tau, naa one, naa maki, aa ki kaaina naa manu vao e kaittama.◊

9 Ki oti raa te Sukua Sipsip raa ku ffana no taaraki te rima naa loki, teenaa ki kite nau naa manu naa tama ni taaia no mmate raa e nnoho ilaro te olta. Teenaa ko naa tama ni taaia i laatou ni hakaea naa taratara TeAtua ka tarataraina laatou hakaraaoi iloo i ana tiputipu.

10 Naa tama naa e tanitani varo peelaa, "TeAriki Haimahi. Koe e tapu, aa koe e taratara ki te taratara maaoni. Koe e ttari ki te ssao hea ki hakatonutonu naa tama te kerekere nei, ki hakkaitoaina naa tama ni taaia ai maatou?"

11 Ki oti raa naa tama naa ku kauake naa hekau laatou ki uru, te tama koi ana hekau e makkini.

◊ **6.8** Ezek 14.21

Teeanaa ki mee ake TeAtua ki nnoho laatou ka ttari hakamaarie ki kaatoa mai naa tama katoe e heheuna pee ko laatou aa e lotu hakapaa laatou, teelaa ma ki oti ku taaia hoki pee ko laatou.

12 Nau raa ku mmata i naa ffana te Sukua sipsip raa te ono naa loki. Tana saaita ni ffana te loki raa, te hui iloo te mahuke ni ruu te kerekere. Te laa raa ni uuhia no poouri tanutanu hakaoti, aa te marama raa ni huri no mmea ma se ttoo.[✳]

13 Naa hetuu raa ni maaoha mai ki te kerekere pee ko naa maaoha naa hua mmoto e irihiia te matani.[✳]

14 Te ppaa te lani ni hakateki no seai, e mee pee ko naa moelana e haatua, aa naa mouna ma naa tamaa henua hakkaatoa ni torona i naa kina laatou e ttuu.[✳]

15 Naa tuku te kerekere nei, naa tama hakamaatua naa kanohenua aa ma naa hakamau naa tama e taa i naa tau raa, naa tama e hai hekau, naa tama haimahi, naa poe, aa ma naa tamavare hakkaatoa ni mmuni iloto naa rua i naa vasi naa mouna. Aaraa tama e mmuni vaararo naa hatu e llasi i naa mouna.[✳]

16 Naa tama naa e mmoe ka tanitani varo peelaa ki naa mouna raa ma naa hatu e llasi, "Maaoha mai ki aruna maatou no hakalluutia maatou i naa karamata te tama e nohonoho i aruna te nohorana hakamaatua, ki see hai haaeoina maatou te Sukua Sipsip.[✳]

[✳] **6.12** Rev 11.13; 16.18; Is 13.10; Joel 2.10,31; 3.15; Mt 24.29; Mk 13.24-25; Lk 21.25   [✳] **6.13** Is 34.4   [✳] **6.14** Rev 16.20   [✳] **6.15**

Is 2.19,21   [✳] **6.16** Hos 10.8; Lk 23.30

¹⁷ I te aso e hakamataku naa haaeo laaua raa ku tae mai. Ko ai te tama e lavaa te tuu atu ki naa haaeo naa?"[◊]

7

Te kanohenua Israel

¹ Kimuri raa nau ku kite naa ensol e haa e ttuu i naa murihenua e haa i te kerekere nei. Naa ensol naa e ttuu ka taaohi naa matani e haa raa ki see oko i aruna te kerekere nei, aa ki see oko hoki i te moana aa ki naa laakau e ssomo.[◊]

² Araa nau ku kite te ensol e hakasura ake i te anake ma te hakailona TeAtua, te tama e ora hakaoti. Te ensol naa e kannaa vaaruna peelaa ki naa ensol e haa teelaa ni tukua TeAtua ki seuia te kerekere ma te moana,

³ "Kootou see vave seuia kootou te kerekere ma te moana aa ma naa laakau e ssomo. Kootou ttari ki hakamaatinoria taatou naa tama e heheuna i TeAtua, ki tukua te hakailona TeAtua raa i naa taurae laatou!"[◊]

⁴ Nau e longo maa te kooina naa tama ni hakamaatinoria ki te hakailona TeAtua i naa taurae laatou raa e lau ma te tino haa maa haa naa simata (144,000). Naa tama naa ni tama i naa haanauna e sinahuru maa rua i te manava Israel,

⁵⁻⁸ te haanauna tokotasi, tana sinahuru maa rua naa simata tama. Teena ko naa haanauna Judah, Reuben, Gad, Asher, Naftali, Manasseh, Simeon, Levi, Isakar, Zebulun, Joseph, aa ko Benjamin.

Te kuturana naa tama e tammaki

[◊] **6.17** Joel 2.11; Mal 3.2   [◊] **7.1** Jer 49.36; Dan 7.2; Zech 6.5

[◊] **7.3** Ezek 9.4,6

9 Ki oti raa nau ku ttoka no kite te kulturana naa tama e tammaki, see ilotia te tama te taaua. Naa tama raa ni tama i naa manava, naa haanauna, naa kanohenua, aa ma te kau taratara hakkaatoa. Laatou e ttuu imua te nohorana hakamaatua raa ma imua te Sukua sipsip, aa e uru katoo ki naa hekau e makkini ka taaohi naa laanui raa ki naa rima laatou.

10 Naa tama naa e ttuu ka tanitani varo peelaa, “Te ara te ora e kaumai TeAtua taatou, te tama teelaa e nohonoho i te nohorana hakamaatua, aa e kaumai hoki te Sukua Sipsip!”

11 Naa ensol raa hakkaatoa e ttuu alleha i te nohorana hakamaatua, i te kina naa maatua raa aa ma te takahaa manu e ora hakaoti e nnoho ai. Ki oti raa laatou ku tauturi katoo imua te nohorana hakamaatua raa no lotu ki TeAtua peelaa,

12 “E maaoni iloo! Taatou ki ssau te inoa TeAtua aa taatou ku hakanau i tana haimahi. A Ia e atamai i te kau vana aa taatou ki taratara hiahia peenaa iaa Ia. Taatou ki lotu kiaa Ia, iaa Ia e noho hakamaatua aa e takoto haimahi peenaa i naa saaita hakkaatoa! Amen!”

13 Teenaa te maatua tokotasi ki huri mai no vasiri peelaa, “Teenei ko ai naa tama e uru ki naa hekau e makkini nei, aa laatou ni tama e oomai i hea?”

14 Teenaa ki mee ake nau, “TeAriki, koe naa e iloa.”

Teenaa ki mee mai te tama naa, “Teenei ko naa tama ni ssao i naa haaeo e llasi teelaa ni pakkuu ki laatou. Naa tama naa ku oti te huihui naa hekau laatou raa no mataffua ki te ttoo te Sukua Sipsip.[◊]

[◊] **7.14** Dan 12.1; Mt 24.21; Mk 13.19

15 Teenaa e ttuu ai naa tama naa imua te nohorana hakamaatua raa ka mee naa heuna TeAtua i te poo ma te ao iloto tana Hare Tapu. Te tama e nohonoho i aruna te nohorana maatua raa ma ki noho ma laatou ka roorosi i laatou.

16 Naa tama naa ma ki see hiikkai ka hiiunu hoki imuri; aa laatou ma ki see lavaa te tuunia i naa vvela koo te laa.[☆]

17 I te aa, te Sukua Sipsip e noho i te kina te nohorana maatua raa ma ki roorosi i laatou, aa laatou ma ki taakina a Ia ki naa vai e hakaora tama. Inaa saaita laatou e ttani raa, TeAtua ma ki soroia a Ia naa vai e ffuro mai i naa karamata laatou.”[☆]

8

Te hitu naa loki

1 Saaita te Sukua Sipsip raa ni ffana no taaraki te hitu naa loki raa, te lani ni tuu seemuu tana tamaa saaita.

2 Kimuri raa nau ku kite naa ensol e hitu e ttuu imua TeAtua. Teenaa naa puu e hitu raa ki kauake ki laatou.

3 Te laa ensol, teelaa e taaohi te tamaa kamete e pena ki te kol aa e takoto ai te insens raa ku hanake no tuu i te olta. A ia naa ni kauake naa insens e tammaki ki hakapaa ma naa taku naa tama hakkaatoa TeAtua raa no hakaara i aruna te olta e pena ki te kol teelaa e tuu imua te nohorana maatua.[☆]

4 Te kohu te insens e ttuni naa ni masike i naa rima te ensol e tuu imua TeAtua raa

[☆] **7.16** Is 49.10   [☆] **7.17** Ps 23.1; Ezek 34.23; Ps 23.2; Is 49.10; 25.8

[☆] **8.3** Amos 9.1; Ex 30.1,3

no hano ki aruna hakapaa ma naa taku naa tama
TeAtua.

⁵ Ki oti raa te ensol naa ku too te kamete ni takoto ai te insens raa no ffao naa maramara i te olta raa no nnini ki te kerekere nei. Naa hatturi raa ni takattuu ka tallaki naa uila ka ruu te mahuke.[◊]

Naa puu e iri

⁶ Ki oti raa naa ensol e hitu raa ku ssau naa puu laatou raa ki iri.

⁷ Saaita te ensol mua raa ni iri tana puu raa, naa korokorohatu ma naa maramara ahi e hilo ma te ttoo raa ni maaoha ki te kerekere, e mee ma se ua e too. Naa murihenua e toru i te kerekere nei ni vvela hakkaatoa, e vvela hakapaa ma naa laakau aa ma naa vee teelaa e ssomo i naa kina naa.[◊]

⁸ Teenaa, te ssoa te ensol raa ku iri tana puu. Tana saaita ni iri tana puu raa, te mee e tiputipu ma se mouna e lasi e ura raa ku peesia ake ki loto te moana. Naa vasi e toru te moana ni huri no mee ma se ttoo,

⁹ teenaa e tammaki iloo naa ika ma naa manu e ttaka i te moana ni mmate, aa e tammaki hoki naa vaka ni appuru no masseu.

¹⁰ Kimuri raa te ttoru naa ensol raa ku iri tana puu. Teenaa te hetuu tokotasi e lasi iloo, e ura ma se ahi, ni leiho mai i te lani ki aruna te lopo vai e ffuro ma naa tamaa vai i te kerekere.

[◊] ¹¹ (Te inoa te hetuu naa ko, “E mmara.”) E tammaki naa vai e unuunu raa ni mmara hakkaatoa. Turaa tama i naa tama ni unu

---

[◊] **8.5** Lev 16.12; Ezek 10.2; Ex 19.16; Rev 11.19; 16.18   [◊] **8.7** Ex 9.23-25; Ezek 38.22   [◊] **8.10** Is 14.12

i naa vai naa ni mmate, i naa vai naa e mmara hakallika iloo.◊

¹² Teenaa, te haa naa ensol raa ku iri tana puu. Teelaa se poouri e lasi raa ni uhi ake vaaruna te laa raa ka sura tana tamaa kina e maarama. Te marama raa hoki ni uuhia te poouri naa ka sura hoki tana tamaa kina e maarama. Te mahi naa hetuu i te lani ni uuhia hoki te poouri naa. Teenaa te vasi ao ma te vasi poo ni tuu poouri tanutanu hakaoti.◊

¹³ Nau ni ttoka no lono nau te manu e lasi e llee ake vaaruna iloo ka taratara peelaa, "Aroha! aroha! Aroha i naa tama e nnoho i te kerekere nei i te saaita naa ensol e toru hakaoti raa ma ki iri naa puu laatou. Naa tama naa ma ki hakallono isu hakallika iloo!"

9

Te rima naa puu

¹ Teenaa te rima naa ensol raa ku iri tana puu. Nau raa ku kite te hetuu tokotasi teelaa ni leihoh mai ki te kerekere. Te hetuu naa e tuu ake ma te kii te tootoka te rua e hotu iloo ki laro.

² Te hetuu naa ni taaraki te tootoka te rua raa no kohu ake te au raa i te rua, e tuu pee ko naa kohu te umu e lasi e puu. Te maarama te laa ma naa mee katoo i te maarama nei ni uuhia te poouri te au e kohu ake i te rua naa.◊

³ Naa manu e ttapa ma ko naa 'locust' e tiputtipu ma ko naa tama te laanui raa ni massike mai i te au raa no llee ake

◊ **8.11** Jer 9.15   ◊ **8.12** Is 13.10; Ezek 32.7; Joel 2.10,31; 3.15

◊ **9.2** Gen 19.28

ki te kerekere. Naa manu naa ni kauake naa mahi laatou pee ko naa mahi naa huitaaraau.[◊]

⁴ Laatou ni puuia TeAtua ki see mee pakavaina laatou naa vvee ma naa laakau e ssomo; laatou e lavaa koi te mee pakavaina laatou naa tama teelaa see mmau te hakailona TeAtua raa i naa taurae laatou.[◊]

⁵ Naa manu naa ni see haimahi ki lavaa laatou te taa naa tama naa ki mmate. Naa manu naa ma ki haia koi laatou naa tama naa ki nnoho ka hakallono isu ki lava naa marama e rima. Te hakallono isu laatou naa ma ki llihu pee ko naa uutia laatou naa huitaaraau.

⁶ Iloto naa marama e rima naa raa, laatou ma ki ssee ni ara ma laatou ki mmate laatou, tevana iaa laatou ma ki see mmate; laatou ma ki fiffai maa laatou e mmate, tevana iaa laatou ma ki see lavaa te mmate.[◊]

⁷ Naa 'locust' naa e tiputtipu ma ko naa hos e mee ki oo no hetaa. Naa manu naa e hakao naa mee e tiputtipu ma ni noti maatua e ppena ki naa kol i naa pisouru laatou, aa naa taurae naa manu naa e mee ma ni taurae tama.[◊]

⁸ Naa lauru laatou e mee ma ko naa lauru naa haahine, aa naa niho laatou e mee ma ko naa niho naa laion.[◊]

⁹ Naa hatahata laatou e uhi ki naa mee e tiputtipu ma ni katana e pallaha, aa i te saaita laatou e ttaa naa pakkau laatou raa, naa pakkau laatou e ttani kapa pee ko naa ttani naa hos e tammaki teelaa e ffuro ka hakattaki ake naa pokosi e ttuu ai naa tama e oo no hetaa.[◊]

¹⁰ Naa hota naa suki laatou e uu mmahi pee ko naa uu llihu te huitaaraau, aa teenaa

---

[◊] **9.3** Ex 10.12-15   [◊] **9.4** Ezek 9.4   [◊] **9.6** Job 3.21; Jer 8.3   [◊] **9.7** Joel 2.4   [◊] **9.8** Joel 1.6   [◊] **9.9** Joel 2.5

ko naa suki naa manu naa teelaa ma ki nnoho ai te henua ka hakallono isu iloto naa marama e rima.

¹¹ Laatou e mee laatou tuku e noho hakamaatua i laatou, teenaa ko te ensol teelaa e roorosi i te rua e nnoto. Tana inoa i te taratara naa Jew raa ko Abadon, aa i te taratara haka Greece raa te inoa te ensol naa e taapaa ma ko Apolion (teenaa ko te taratara e mee maa, 'Te tama e seu henua').

¹² Te haaeo mua raa ku laka, tevana iaa e mee naa haaeo e lua koi takkoto mai.

Te ono naa puu

¹³ Kimuri raa te ono naa ensol raa ku iri tana puu, teenaa ki lono nau te reo e taratara mai i te kina te olta e penapena ki naa kol teelaa e tuu imua TeAtua.[☆]

¹⁴ Te reo raa e taratara ki te ono naa ensol raa peelaa, "Hakattanasia naa ensol e haa teelaa e saisaitia i te vai e lasi e ttapa ma ko Euphrates!"

¹⁵ Naa ensol e haa naa ni hakattanasia ki matamata laatou ki taa se kooina tama ma laatou e tammaki i te ssao nei lokoi.

¹⁶ Nau e lono maa te kooina katoo naa tama e ffuro naa hos no taa raa e rua rau naa mano (200,000,000).

¹⁷ Aa iloto taku mee e kite naa raa, nau e kite naa tama e ffuro ake i naa hos. Naa tama naa e uhi naa hatahata laatou ki naa katana e pallaha. Naa katana naa e mmea uraura ma se ahi, e pura moana pee ko te hatu 'sapphire', aa e ffelo kauna pee ko te hatu 'sulphur'. Naa pisouru naa hos naa e tiputtipu ma ko naa pisouru naa laion, aa naa pukua laatou

---

[☆] 9.13 Ex 30.1-3

e ura ka ssopo mai naa korokorohatu e mallaa; te au raa e tuu ka kohu peenaa i naa pukua laatou.

¹⁸ Te mahi ana naa tama i te maarama nei ni mmate hakkaatoa i naa haaeo e toru ni ssae mai i naa pukua naa hos naa. Teenaa ko te ahi, te kohu, aa naa korokorohatu e mallaa teelaa ni ssopo mai i naa pukua naa hos naa.

¹⁹ I te aa, i naa mahi naa hos naa e takkoto i naa pukua laatou aa ma i naa suki laatou. Naa suki laatou e mee ma ni kata e mee naa pisouru laatou, aa laatou e taa ki naa suki laatou ki hakallono isu te henua.

²⁰ Aaraa tama i te maarama nei teelaa ni see mmate i naa haaeo nei ni seai iloo ki tiiake naa vana see ttonu laatou e hai. Naa tama naa koi lotu ki naa tippuu ma naa aitu laatou e penappena ki naa kol, naa siliva, naa katana tea, naa hatu, aa ma naa laakau. Teenaa ko naa aitu teelaa see kkite, see llono, aa see lavaa te sassare.[☆]

²¹ Naa tama naa ni see tiiake hoki laatou te tiputipu laatou e taa tama, e pakava tama, e hai huri, aa e kailallao.

10

Te ensol ma te laupepa e rii e punaamea

¹ Teenaa nau ku kite telaa ensol haimahi e sepu mai i te lani. Tana haitino e uru ki te aoa aa te tumoa raa e tuu taakai i tana pisouru; tana taurae e maasina pee ko te laa, aa ana vae e mee ma ni pou e ttuu ka ura.

[☆] **9.20** Ps 115.4-7; 135.15-17; Dan 5.23

² A ia e taaaohi te tamaa laupepa e rii, aa e hakatuu tana vae maataau ki te moana aa tana vae maavi ki aruna te kerekere.

³ Te ensol naa ni tuu no kappisi ana varo. Tana reo e takattuu pee ko naa kkaa naa pukua naa laion. Tana saaita ni kappisi ana varo raa, naa hatturi e hitu raa ni hakaahē mai no takattuu iloo maaroo.

⁴ Nau naa ku mee lokoi ma ki sissia a nau naa taratara laatou, araa nei nau ku lono te reo e taratara mai i te lani peelaa, "Tauhia naa taratara naa hatturi e hitu nei ki takkoto iloto too manava; koe see sissia a koe naa taratara nei!"

⁵ Ki oti raa te ensol teelaa ni kite nau e hakatuu tana vae ki te moana aa te laa vae ki aruna te kerekere raa ku ssau tana rima maataau ki te lani

⁶ no pesi tana taratara hakamaatua iloto te inoa TeAtua, te tama e ora hakaoti teelaa ni penapena te lani, te kerekere, te moana, aa ma naa mee hakkaatoa e ssura i naa kina naa. Te ensol naa e mee peelaa, "Naa vana nei ma ki see nnase hoki!

⁷ Saaita te hitu naa ensol raa ma ki iri tana puu raa, teenaa TeAtua ma ki hakassura ana vana teelaa ni see ilotia imua. Teenaa ko ana mee ni taratara ake ki naa tama teelaa ni heheuna ma ni pure aana."⁷

⁸ Ki oti raa te reo teelaa ni lono nau e taratara mai i te lani raa ku mee mai kiaa nau hoki, "Tere no too te laupepa e rii e taaraki teelaa e tauhia te ensol e tuu i aruna te moana ma te kerekere."

---

⁷ 10.7 Ex 20.11; Deut 32.40; Dan 12.7; Amos 3.7

9 Teenaa ki hano nau ki te ensol raa no mee ake ki kaumai te laupepa e rii punaamea. A ia ki mee mai, "Too te mee nei no kai. Te mee nei ma ki vai ttoro iloto too pukua ma se malaasisi, tevana iaa i too saaita ma ki horokii raa, oo manava ma ki ssuke."

10 Teenaa ki too nau te laupepa e rii punaamea naa no kai. Te mee raa e vai ttoro iloo iloto taku pukua ma se malaasisi, aa taku saaita ni horokii raa, aku manava ni ssuke hakallika iloo.◊

11 Ki oti raa te taratara raa ku kaumai kiaa nau, "Koe ku ahe no hakaea hoki i naa vana TeAtua ma ki mee ma naa kanohenua aa ma naa manava e tammaki, naa tama i te kau taratara, aa ki naa tuku hakkaatoa."

11

Te takarua pure e taratara i te hakamaaoni

1 Ki oti raa te ensol raa ku kaumai te laakau e hahaaite raa no mee mai kiaa nau, "Tere no haainteria te Hare Tapu TeAtua raa ma te olta, aa koe ku taaua a koe maa e hia naa tama hakkaatoa e lotu i te Hare Tapu.◊

2 Tevana iaa koe see haainteria a koe naa mataahare i haho. Naa kina naa ku oti te tiiake ki nohoria naa tama teelaa see lotu iaa nau. Teenaa ko naa tama teelaa ma ki nnoho hakamaatua i aruna te henua e tapu naa ki lava naa marama e matahaa maa rua.◊

3 Nau ma ki heunatia atu nau te takarua pure teelaa ma ki hakaea atu ki kootou i aku tiputipu. Te takarua naa ma ki ttara

---

◊ **10.10** Ezek 2.8—3.3 ◊ **11.1** Ezek 40.3; Zech 2.1-2 ◊ **11.2** Lk 21.24

ki naa maro naa paarina, aa laaua ma ki hakaea naa taratara TeAtua raa iloto naa aso e simata maa te ruarau, aa naa aso e mataono (1,260)."

⁴ Te takarua pure naa raa, teenaa ko naa laakau e lua e ttapa ma ni oliv aa naa lamu e lua teelaa e ttuu imua TeAriki te kerekere nei.◊

⁵ Ki mee ni tama e haaite ma ki taaia laatou te takarua naa raa, laatou ma ki taaia no mmate. I te aa, naa tama teelaa e tautau haaeo ma te takarua naa ma ki mmate i naa ahi teelaa e ssopo iho i naa pukua laaua.

⁶ Laaua ni kauake naa mahi laaua TeAtua ki puuia laaua naa papallani ki see hai ua e too i te ssao laaua e hakaea naa taratara TeAtua. Laaua e lavaaa hoki te huria laaua naa tamaa vai e ffuro iho i te kerekere raa ki mee ma see ttoo, aa laaua e lavaaa hoki te haia laaua te kau haaeo ki llau mai ki te kerekere nei ki hakallono isu naa tama te maarama nei. Laaua e lavaaa te haia laaua naa vana nei i naa saaita katoo laaua e fiffai.◊

⁷ I te saaita laaua e oti te hakaea naa taratara laaua nei raa, te manu kaitama teelaa e hakasura ake i te rua e nnoto raa ma ki hetaa ma laaua. Laaua ma ki lavaaa te manu naa te taaia no mmate,◊

⁸ aa naa haitino laaua ma ki mmoe i te ara e lasi iloto Jerusalem. Teenaa ko te kina TeAriki laaua raa ni taia no tuukia ki te kros. Te henua nei ni taapaa hoki ma ko Sodom aa ko Egypt.◊

⁹ Naa tama naa kanohenua hakkaatoa, naa haanauna hakkaatoa, naa taratara hakkaatoa, aa naa tama i naa manava

◊ **11.4** Zech 4.3,11-14 ◊ **11.6** 1 Kgs 17.1; Ex 7.17-19; 1 Sam 4.8

◊ **11.7** Dan 7.7,21; Rev 13.5-7; 17.8 ◊ **11.8** Is 1.9-10

hakkaatoa ma ki mmata i naa mmoe naa haitino te takarua naa iloto te ara i naa aso e toru aa te vasi. Laatou ma ki see fiffai maa naa haitino te takarua naa e tanumia.

¹⁰ Naa tama te maarama nei ma ki fiaffia i te takarua naa ku mmate. Naa tama raa ma ki hai naa taffao laatou ka hakahitihihi naa hekau laatou ma naa soa laatou, ilaatou e hai maa laatou e hakallono isu i naa vana te takarua pure TeAtua naa ni mee.

¹¹ Saaita naa aso e toru aa te vasi ni mmoe ai naa haitino te takarua naa ni llaka raa, TeAtua ni iri mai tana soromatani e hakaora tama raa kilaaua, teenaa, massike iloo te takarua naa ki aruna. Naa tama katoo ni kkite i laaua raa ni poreppore i naa mattaku laatou.◊

¹² Ki oti raa te takarua pure TeAtua naa kullaono i te reo e taratara mai maaroo i te lani peelaa, "Koorua oomai ki aruna nei!" Naa tama e lotoffaaeo i te takarua naa ni ttuu ka ttoka i naa saqua laaua vaaroto te uruaoa raa ki te lani.◊

¹³ I te saaita naa lokoi raa, te hui te mahuke raa ku ruu no seuia te tamaa vasi te henua naa, teenaa naa simata e hitu naa tama hakkaatoa ni mmate. Naa tama ni ora raa ni mattaku ka hakannau i te haimahi TeAtua i te lani.◊

¹⁴ Te rua naa haaeo raa ku laka, tevana iaa te ttoru naa haaeo raa koi takoto mai.

Te hitu naa puu

¹⁵ Teenaa te hitu naa ensol raa ku iri tana puu. Nau ku lono i naa hai mai naa reo raa vaaruna iloo i te lani peelaa, "Naa mahi ki roorosi i naa tama i te maarama nei ku takkoto

---

◊ **11.11** Ezek 37.10   ◊ **11.12** 2 Kgs 2.11   ◊ **11.13** Rev 6.12; 16.18

i TeAriki taatou ma tana tama ni hakanoho ma se Tuku, aa TeAtua ma ki noho hakamaatua i naa saaita hakkaatoa!"[✳]

¹⁶ Ki oti raa te tinorua maa haa naa maatua e nnoho i naa tuai maatua laatou imua TeAtua raa ku tauturi katoo imua TeAtua no lotu kiaa Ia.

¹⁷ Laatou e lotu peelaa,
"TeAtua, TeAriki Haimahi, te tama ni noho mai iloo imua aa teenei e noho ma taatou i te ssao nei!

Maatou e fiaffia i aa koe ku oti te too oo mahi hakamau

aa iaa koe nei ku noho hakamaatua i maatou!

¹⁸ Naa tama teelaa see lotu iaa koe raa ku ttaka ka haaeo naa manava laatou, i too sao ki hakappuu oo haaeo raa ku tae mai, teenaa ko too sao e hakatonutonu naa tama e mmate.

Te ssao raa ku tae mai ki sua naa pure teelaa e heheuna iaa koe,

aa ma too kanohenua raa hakkaatoa, teenaa ko naa tama teelaa e lotu kiaa koe, naa tama hakamaatua ma naa tamavare hakapaa.

Te ssao ki taaia naa tama e mee pakavaina laatou te kerekere nei ku tae mai!"[✳]

¹⁹ Te Hare Tapu TeAtua i te lani raa ni tuu taaraki mai no kkite naa tama i te maarama nei i naa moe mai te pokosi e ttapa ma ko te Pokosi naa Taratara Hakamaatua TeAtua. Teenaa naa uila raa ni tallaki ka takattuu naa hatturi, te mahuke raa ni ruu no maaoha mai naa mee e mee ma ni korokorohatu i te lani.[✳]

[✳] **11.15** Ex 15.18; Dan 2.44; 7.14,27   [✳] **11.18** Ps 2.5; 110.5; 115.13

[✳] **11.19** Rev 8.5; 16.18,21

12

Te ffine ma te manu hakamataku, te dragon

¹ Ki oti raa te hui te mee e hakassoro mmata ku hakasura ake i te lani. Teelaa se ffine e hakao te laa raa ma ni hekau aana e uru, aa te marama raa e takoto ilaro ana vae. Te noti e ttuu ana hetuu e sinahuru maa rua raa e hakao i tana pisouru.

² Te ffine naa e ffura tana manava i aa ia e tinae, teenaa e tanitani ai a ia vaaruna i aa ia ku taupiri ki haanau.

³ Telaa mee hoki e hakassoro mmata ni hakasura ake i te lani. Teelaa se hui te dragon e mmea e mee ana pisouru e hitu, aa i aruna naa pisouru e hitu naa raa, te pisouru e ttuu ana paki e sinahuru. Naa pisouru naa e hakao katoo ki naa tamaa noti maatua.[◊]

⁴ A ia ni taa tana suki no aohia a ia naa hetuu iloo e tammaki no peesia ki laro ki te kerekere. Te manu naa e tuu imua te ffine raa ka roorosi ki kaina a ia te tamariki te ffine raa i tana saaita lokoi e haanau.[◊]

⁵ Te ffine naa ni haanau mai tana tamariki tanata, teenaa ko te tamariki tanata teelaa ma ki oti ku noho hakamaatua ka hakamatakuria naa tama naa kanohenua hakkaatoa. Tevana iaa te tamariki naa ni uhukkia i tana tinna raa no toa ki TeAtua e noho i tana nohorana hakamaatua.[◊]

⁶ Teenaa ki tere te ffine naa no mmuni iloto mouku, i tana kina ni tukua mai hakaoti TeAtua. E mee naa tama ma ki roorosi kiaa ia ki llaka naa aso e simata maa te ruarau aa ma naa aso e mataono (1,260).

[◊] **12.3** Dan 7.7   [◊] **12.4** Dan 8.10   [◊] **12.5** Is 66.7; Ps 2.9

⁷ Ki oti raa te ttau e lasi raa ku masike i te lani. Michael ma ana ensol raa e hetaa ma te dragon, teenaa te dragon raa ni huri atu ma ana ensol raa no hetaa hoki ma laatou.[✳]

⁸ Tevana iaa te dragon raa ma ana ensol naa ni taaia Michael ma ana ensol ka kerekereia ki see nnoho i te lani.

⁹ Te dragon e lasi naa ni peesia ki laro, teenaa ko te kata tuai raa iloo, teelaa e taapaa ma ko te Tipua kailaaraao, aa e taapaa hoki ma ko Satan, te tama ni usuusuhia a ia naa tama hakkaatoa i te maarama nei. A ia ni peesia ki laro ki te kerekere hakapaa ma ana ensol raa hakkaatoa.[✳]

¹⁰ Ki oti raa nau kulono i naa taratara mai te reo raa i te lani vaaruna peelaa, “Te ssao TeAtua e hakassao ana tama raa ku tae mai! TeAtua ku oti te hakaari ana mahi iaa Ia ko te Tuku maaoni. Teenei te ssao tana tama ni hakanoho ma se Mesaea raa ku oti te hakaari i tana haimahi! Te tama ni tuu imua TeAtua no taratara haaeo i naa taaina ma naa kave taatou i te poo ma te ao raa ku oti te kerekereia ki see noho i te lani.[✳]

¹¹ Naa mahi te tama naa ni lavaa naa taaina ma naa kave taatou raa i naa mahi te ttoo te Sukua Sipsip, aa i naa mahi te hakamaaoni teelaa ni hakaea laatou. Niaaina maa laatou ni tauppiri ki taaia no mmate raa, laatou ni hakataakoto tonu koi i TeAtua.

¹² Teenaa kootou naa tama e nnoho i te lani, kootou ki fiaffia! Tevana iaa nau e aroha i naa tama e nnoho i te kerekere nei aa ma naa tama e ttaka i te moana. Satan ku hanatu

[✳] **12.7** Dan 10.13,21; 12.1; Jude 9   [✳] **12.9** Gen 3.1; Lk 10.18

[✳] **12.10** Job 1.9-11; Zech 3.1

ki kootou, teenaa a ia ku haaeo iloo i aa ia e iloa maa ia ku seai tana saaita rooroa e takoto mai.”

¹³ I te saaita te dragon raa ni iloa maa ia ku peesia ki te kerekere raa, a ia ni ssee lokoi ki taa te ffine teelaa ni haanau mai tana tamariki tanata.

¹⁴ Te ffine naa ni kauake ana pakkau e lua i naa pakkau te manu lelle e lasi raa ki llee ia ki tana kina iloto mouku, teenaa ko te kina naa tama raa ma ki roorosi kiaa ia killaka naa setau e toru maa naa marama e ono. A ia ma ki see laavea te dragon raa no taia. [☆]

¹⁵ Teenaa, te dragon raa ki taaraki tana pukua kallohi mai te ttai e hakaffuta ki tahea te ffine naa.

¹⁶ Tevana iaa te ffine raa ni hakasaoria te kerekere; te kerekere raa ni taaraki tana pukua no unumia a ia te ttai teelaa ni llohi mai i te pukua te dragon.

¹⁷ Te dragon raa ni porepore i tana loto i te ffine, teenaa ki tere ia no hetaa ma aaraa tama i te haanauna te ffine naa, teenaa ko naa tama e hakannoo ki naa taratara hakamaatua TeAtua, aa e taaohi ki te hakamaaoni teelaa ni hakailotia Jesus.

¹⁸ Teenaa ki tuu te dragon raa ka ttari i te manumanu ttai.

13

Te manu kaitama e ssae mai i te moana

¹ Ki oti raa nau ku kite te manu kaitama e hakasura ake i te moana. Te manu naa e mee ana pisouru e hitu aa e ttuu ana paki e sinahuru, aa naa paki naa e hakao naa noti maatua.

[☆] **12.14** Dan 7.25; 12.7

Naa pisouru e hitu naa e takkoto naa taratara e sasakkiri ki TeAtua.[☆]

² Te manu naa e tiputipu ma se 'leopard', aa naa tapuvae te manu naa e mee ma ko naa tapuvae te 'bear', aa tana maaisu e mee ma se maaisu te laion. Te dragon raa ni hookii ake ana mahi ki te manu kaitama naa, teenaa e hookii ake hoki tana nohorana raa kiaa ia ki noho hakamaatua a ia i ana tama.[☆]

³ Te pisouru tokotasi i naa pisouru te manu naa e tiputipu ma se kina ni mere hakallika iloo, tevana iaa te kina ni mere naa ku oti te mahu. Naa tama hakkaatoa e nnoho i te kerekere raa ni massaro iaa ia, teenaa laatou ni ffuri no tautari katoo kiaa ia.

⁴ Te henua hakkaatoa ni lotu ki te dragon, i aa ia ni hookii ana mahi ki te manu kaitama naa. Laatou ni lotu hoki ki te manu kaitama naa ka hakanau iaa ia peelaa, "Ko ai te tama e haimahi ma ko te manu kaitama nei? Ko ai te tama e lavaa te hetaa laaua?"

⁵ Te manu kaitama raa ni tiiake ki ahu kiaa ia soko ia ka tuku haaeo ki TeAtua. A ia ni tiiake ki noho hakamaatua ia i naa marama e matahaa maa rua.

⁶ Te manu kaitama naa ni kaamata te sasaakiri i TeAtua, teenaa e taratara haaeo ka sasaakiri i te inoa TeAtua, tana kina e noho ai, aa e sasaakiria a ia naa tama hakkaatoa e nnoho i te lani.[☆]

⁷ Te manu kaitama naa ni tiiake ki hetaa no lavaa a ia naa tama TeAtua, aa ku noho hakamaatua i aruna naa haanauna katoo,

---

[☆] **13.1** Dan 7.3; Rev 17.3,7-12   [☆] **13.2** Dan 7.4-6   [☆] **13.6** Dan 7.8,25; 11.36

naa kanohenua katoo, naa tama i naa taratara katoo, aa naa tama i naa manava hakkaatoa.[◊]

⁸ Naa tama hakkaatoa e nnoho i te kerekere raa ma ki lotu ki te manu kaitama naa. Naa tama koi ma ki see lotu kiaa ia raa, teenaa ko naa tama teelaa ni sissia naa inoa laatou imua i te mahaa mai ana te maarama nei, iloto te laupepa te Sukua Sipsip teelaa ni taia no mate. Te laupepa naa e takkoto naa inoa naa tama e ora hakaoti.[◊]

⁹ "Ki mee kootou e fiffai maa kootou e illoa, kootou ku hakannoo mai!

¹⁰ Te tama e tukua ki karapusi raa, a ia ma ki karapusi maaoni. Te tama e tukua ki taia ki te komu e taa tama raa, a ia ma ki taia maaoni ki te komu e taa tama. Naa tama TeAtua raa ki nnoho hakalavatoa ka hakataakoto tonu i TeAtua."[◊]

Te manu kaitama e ssae mai i te kerekere

¹¹ Nau ku ttoka no kite hoki te ssoa te manu kaitama e ssae mai i te kerekere. Te manu naa e ttuu ana paki e lua i tana pisouru, e mee ma ko naa paki naa sukua sipsip, aa e taratara ma se dragon.

¹² Te manu kaitama naa ni hakassura hoki naa mahi te manu kaitama imua, teenaa naa tama i te kerekere raa ni ppuratia a ia ki lotu laatou ki te manu kaitama teelaa ni ssae mai imua, teenaa ko te manu teelaa ku oti te mahu tana kina ni mere.

¹³ Te manu kaitama hakamuri nei ni hakassura naa hui vana aitu; a ia ni pena tana ahi ki au i te lani no tae mai ki te kerekere imua naa karamata te henua hakkaatoa.

[◊] **13.7** Dan 7.21   [◊] **13.8** Ps 69.28   [◊] **13.10** Jer 15.2; 43.11

14 Naa tama e nnoho i te kerekere raa ni usuusuhia a ia ki ana vana aitu teelaa a ia ni tiiake ma ki hakassura imua te manu kaitama ni hakasura mai imua. Te manu kaitama naa ni mee ake kilaatou ki penapena se aitu elasi ki tiputipu ma ko te manu ni ssae mai imua, ki mannatu laatou i naa mahi te manu kaitama teelaa ni mere i te komu taa tama, iaa koi ora.

15 Te ssoa te manu kaitama raa ni tiiake ki maanava atu te soromatani te ora raa ki loto te aitu naa tama raa ni penapena ma ki tiputipu ma ko te manu kaitama ni ssae mai imua, teenaa ki lavaa te aitu naa te taratara aa ki huri te aitu e penapena naa no taaaia naa tama teelaa see lotu kiaa ia.

16 Te manu kaitama naa ni haia a ia te henua hakkaatoa, teenaa ko naa tamavare, naa tama hakamaatua, naa tama hai hekau, naa tama e nnoho hakaaroha, naa tama see heheuna maa aaraa tama aa ma naa poe, ki hakatuu se hakailona i aruna naa rima hakamaatau laatou, aa ki mee seai, ki hakatuu i naa taurae laatou.

17 Naa tama see mmau te hakailona nei i naa rima laatou ma naa taurae laatou raa ma ki see lavaa te taavi ni mee maa laatou i naa kina; laatou ma ki see lavaa hoki te tuku ni mee maa laatou ki tauia aaraa tama. Te hakailona nei raa, teenei ko te inoa te manu kaitama naa, aa teenaa ko te kooina tana inoa.

18 Koe ki atamai ki ilotia a koe te hakataakoto te mee nei. Te tama e hai pisouru raa ma ki lavaa te seeia a ia no ilotia te hakataakoto te kooina te manu kaitama, i te kooina e hakatuuria raa, teenaa se inoa te tama. Tana kooina raa e ono naa rau maa te mataono maa ono (666).

14

Te Sukua Sipsip ma tana kanohenua

¹ Ki oti raa nau ku ttoka no kite i naa tuu mai te Sukua Sipsip raa i aruna te Mouna Zion. Teelaa se lau ma te tino haa maa haa naa simata tama (144,000) e ttuu ake ma te Sukua Sipsip naa. Tana inoa ma te inoa tana Tamana raa e hakatuu i aruna naa taurae naa tama naa.[◊]

² Araa nau ku lono te reo e taratara mai i te lani, e mmuu pee ko naa taa naa peau e llasi, aa e takattuu maaroo ma se hatturi. Te reo raa e ttani ma ni tama e hakattani naa 'harp'.

³ Te lau maa te tino haa maa haa naa simata tama naa e ttuu hakkaatoa imua te nohorana hakamaatua raa ma te takahaa manu e ora hakaoti aa ma naa maatua; naa tama naa e huahua laatou mako houu teelaa ni lavaa te akoina laatou soko laatou. I naa tama hakkaatoa i te kerekere nei raa, teenaa ko laatou naa koi ku oti te hakassaoria TeAtua.

⁴ Naa taanata nei seki mmoe iloo ma ni haahine; laatou e taaohi peenaa ki te tiputipu e tonu; laatou ni tama see aavvana. Laatou e tautari koi vaamuri te Sukua Sipsip i ana kina hakkaatoa e hano. Laatou ni hakassaoria TeAtua no hakakkeeina i naa tama katoo te maarama nei, aa laatou naa ko naa tama mua ni hookina ki TeAtua ma te Sukua Sipsip.

⁵ Te taratara kailaaraao raa see sura i laatou; laatou ni tama see iloa te ppena naa vana e ssara.[◊]

Naa ensol e toru

[◊] **14.1** Ezek 9.4; Rev 7.3   [◊] **14.5** Zeph 3.13

6 Ki oti raa nau ku kite telaa ensol e llee ake vaaruna iloo. Te ensol naa ellee ake ki hakaea te Lono Taukareka, teelaa seai tana hakaoti ana, ki naa tama i te kerekere nei. Teenaa ko naa tama naa manava hakkaatoa, naa tama naa haanauna hakkaatoa, naa tama i naa taratara hakkaatoa, aa ma naa tama naa kanohenua hakkaatoa.

7 A ia e taratara vaaruna peela, "Kootou ki ssau te inoa TeAtua aa kootou ku hakanau i tana haimahi. I te aa, i tana sao ki hakatonutonu te henua raa ku tae mai. Kootou ki lotu iaa Ia, te tama ni penapena te lani, te kerekere, te moana, aa ma naa tamaa vai e ffuro i te kerekere."

8 Te laa ensol ku hakasura ake imuri no taratara peela, "Te ffine raa ku leihio ki laro! Te hui te henua, Babilon, ku pakuu ki laro! Naa tama naa henua hakkaatoa ku oti te hakaunumia a ia ki tana vaimmara, teelaa e vvare ai naa tama raa ka hai huri ma te ffine naa!"[☆]

9 Te ttoru naa ensol raa ku surake vaamuri te takarua ensol imua raa no taratara vaaruna peela, "Naa tama e lotu ki te manu kaitama ma tana aitu ni penapena, ka hakatuu te hakailona te manu naa i naa rima hakamaatau laatou ma naa taurae laatou raa,

10 teenaa ko naa tama ma ki hakappuu atu naa loto TeAtua. Naa tama naa ma ki ttani i naa mattaku laatou i te saaita TeAtua e loto. Naa tama naa ma ki mmoe ka hakallono isu iloto te ahi e lasi teelaa e ura naa korokorohatu. Laatou ma ki mmoe ka hakallono isu imua naa karamata naa ensol e ttapu raa ma te Sukua Sipsip.[☆]

[☆] **14.8** Is 21.9; Jer 51.8; Rev 18.2   [☆] **14.10** Is 51.17; Gen 19.24; Ezek 38.22

11 Te kohu i te ahi teelaa e mmoe laatou ka hakallono isu naa e tuu ka hano hakaoti iloo ki aruna. Naa tama e lotu ki te manu kaitama ma tana aitu ni penapena raa, teenaa ko naa tama teelaa ni ttaka ma te hakailona te inoa te manu naa, ma ki see lavaa te hakamannava i naa hakallono isu laatou i te poo ma te ao.”[☆]

12 Naa tama TeAtua raa ki nnoho hakalavatoa, teenaa ko naa tama teelaa e hakanno ki naa taratara hakamaatua TeAtua aa e tautari peenaa ki Jesus.

13 Ki otiraa nau ku lono i te reo e taratara mai i te lani peelaa, “Hakatuu peelaa iloto too laupepa: e kaamata i te saaita nei raa, naa tama e mmate iloto naa heuna laatou e mee maa TeAriki raa ki fiaffia.”

Teenaa ki hakahe ake TeAitu Tapu, “Maaoni iloo! Naa tama naa ma ki fiaffia i laatou ku hakamalolloo i naa heuna e llasi laatou ni mee, i te aa, i naa heuna taukalleka laatou ni mee raa ma ki ttaka ma laatou.”

Te Hakatonu TeAtua i naa tama te kerekere

14 Nau ku ttoka no kite te aoa makkini, aa e mee ma se tama raa e noho i aruna te aoa naa. Te tama raa e hakao ki te noti maatua e penapena ki naa kol i tana pisouru aa e taaohi te paraamoaa e kaa i tana rima.[☆]

15 Ki oti raa telaa ensol ku hakasura iho i te Hare Tapu no tanitani varo ki te tama e noho i aruna te aoa, “Too too paraamoaa raa aa koe ku kaamata no vasi, i te huata raa ku tae i tana sao ki vasi!”[☆]

16 Teenaa ki masike te tama e noho i aruna te aoa raa no hakataa tana paraamoaa raa

[☆] **14.11** Is 34.10   [☆] **14.14** Dan 7.13   [☆] **14.15** Joel 3.13

vaaruna te kerekere no vasi ka hakakkutu naa mee ku ttae i te kerekere.

¹⁷ Ki oti raa nau ku kite telaa ensol ku hakasura iho hoki i te Hare Tapu i te lani, aa a ia hoki e taaohi tana paraamoa e kaa.

¹⁸ Ki oti raa telaa ensol ku hakasura iho i te kina te olta, teenaa ko te ensol e roorosi i te ahi e lasi. A ia ni tuu ka tanitani varo ki te ensol e taaohi tana paraamoa e kaa raa peelaa, "Too too paraamoa naa no haki naa hua naa wain e ssomo i te kerekere, i naa hua raa ku lleu!"

¹⁹ Teenaa ki hakataa te ensol raa tana paraamoa vaaruna te kerekere no ttuu naa hua naa wain raa ka tauatia ki te kina naa hua naa e takatakamia ki ppela. Te mee naa e huri ake te tiputipu i naa loto TeAtua.

²⁰ Naa hua naa wain naa ni takatakamia i naa tautaha te henua naa no llohi mai te ttoo i naa hua naa. Te ttoo raa ni llohi mai pee ko naa hakatahenia, ka tere tana ara e huarooroa iloo. Te ffonu te ttoo naa e tae ki naa pisouru naa hos. [◊]

15

Te takahitu ensol ma naa haaeo hakaoti

¹ Teenaa nau ku kite telaa mee hoki e hakasoro mmata. Teelaa se takahitu ensol e ttuu mai ma naa haaeo e hitu, teenaa ko naa haaeo hakaoti. Teenei naa loto TeAtua raa e hakaoti mai peenei.

² Ki oti raa nau ku kite ma se moana e tuu marino aa e mee ma e hilo ma te ahi. Nau e kite hoki te kuturana tama e ttuu i te kerekere i tai. Teenaa ko naa tama teelaa ni lavaa te hakahitia

---

[◊] **14.20** Is 63.3; Lam 1.15; Rev 19.15

laatou naa mahi te manu kaitama ma tana aitu ni penapena, aa ma te tama e mee tana kooina teelaa e hakatuu ma ko tana inoa. Laatou e ttuu ka hakattani naa 'harp' ni kauake TeAtua ki laatou.

³ Naa tama naa e huahua te mako Moses, te tama e heheuna i TeAtua, aa ma te mako te Sukua Sipsip, laatou e huahua peelaa,
"TeAtua, TeAriki Haimahi,
oo vana e mee raa e hakasoro mmata!
Te Tuku naa kanohenua hakkaatoa,
oo sosorina e ttonu maaoni!*

⁴ Ko ai te tama ma ki see tuu no matakua ia koe,
TeAriki?

Ko ai te tama ma ki see hakanau i too inoa?
Koe koi e tapu.

Naa kanohenua katoo ma ki oomai no lotu
kiaa koe,
ite aa, naa kanohenua katoo e kkite i naa ttonu
oo sosorina."*

⁵ Teenaa nau ku kite te Hare Tapu
ite lani ku taaraki ka kite nau i naa tuu mai
te tamaa Hare Tapu iloto.*

⁶ Te takahitu ensol e ttaka ma naa haaeo
e hitu raa ku uru mai ki taha te Hare Tapu.
Laatou e hakao ki naa kkahu e maasina
ka mataffua, aa e tuu ki naa tuu e pprena
ki naa kol i naa hatahata laatou.

⁷ Ki oti raa te manu tokotasi i naa manu e ora
hakaoti raa ku hookii ake naa tamaa kamete
e hitu e pprena ki naa kol ki te takahitu ensol naa.
Naa kamete naa e takkoto naa loto TeAtua,
te tama teelaa e ora hakaoti.

---

* **15.3** Ex 15.1   * **15.4** Jer 10.7; Ps 86.9   * **15.5** Ex 38.21

8 Te Hare Tapu raa e ttoha katoor ki te au teelaa e kohu mai i te kina TeAtua e noho hakamaatua ma ana mahi. See hai tama ni lavaa te uru atu ki loto te Hare Tapu. Laatou e ttari ki hakaoti mai naa haaeo teelaa e toomai naa ensol e hitu naa. [◊]

16

Naa tamaa kamete e takkoto naa loto TeAtua

1 Ki oti raa nau ku lono i te tama e taratara mai vaaruna i te Hare Tapu raa ki naa ensol e hitu naa, “Kootou oo no nnini naa tamaa kamete e takkoto naa haaeo TeAtua raa ki te kerekere!”

2 Te ensol mua raa ni hano no nnini tana tamaa kamete. Naa haitino naa tama e ttaka ma te hakailona te manu kaitama ma naa tama teelaa e lotu ki tana aitu penapena raa ni hakallono isu hakkaatoa ka ppara naa haitino laatou. [◊]

3 Teenaa te ssoa te ensol raa ku nnini tana tamaa kamete raa ki naa vai e ffuro ma naa vai e takkoto i naa sao. Naa vai naa ni ffuri no mee ma se ttoo. [◊]

4 Te ttoru naa ensol raa ku nnini tana tamaa kamete raa ki naa vai e ffuro ma naa vai e takkoto i naa sao. Naa vai naa ni ffuri no mee ma se ttoo. [◊]

5 Teenaa nau ku lono te ensol e roorosi naa vai raa e mee maa, “Oo hakatonu ni mee raa e ttonu ttike, i aa koe ko te tama e tapu, te tama teelaa ni noho mai imua aa teenei e noho i te ssao nei!

[◊] **15.8** Ex 40.34; 1 Kgs 8.10-11; 2 Chr 5.13-14; Is 6.4   [◊] **16.2** Ex 9.10   [◊] **16.4** Ex 7.17-21; Ps 78.44

6 Naa ttoo naa tama te kanohenua TeAtua ma naa pure TeAtua raa ni ssii mai i naa rima naa tama naa, aa teenei laatou ku hakaunumia hoki koe ki te ttoo. Laatou nei ku hakkaitoaina hakaraaoi iloo i naa vana laatou ni mee.”

7 Ki oti raa nau ku lono te reo e taratara mai i te kina te olta, “TeAtua, TeAriki Haimahi. Oo hakatonu nei e ttonu maaoni!”

8 Te haa naa ensol raa ku nnini tana tamaa kamete raa ki te laa, teenaa naa tama raa ni tiiake ki tuunia i te vvela te laa.

9 Laatou ni tuunia i te vvela, teenaa ki ffuri laatou no tuku haaeo i te inoa TeAtua, te tama teelaa e lavaa te pesi ake naa haaeo ki laatou. Laatou ni see te tiiake naa haisara laatou naa no hakannau i te haimahi TeAtua.

10 Ki oti raa te rima naa ensol raa ku nnini tana tamaa kamete raa ki te nohorana te manu kaitama, teenaa naa tama i te nohorana te manu kaitama raa ni uuhia te poouri e lasi. Naa tama naa ni ttani i naa hakallono isu laatou.◊

11 Laatou ni ffuri no tuku haaeo i TeAtua i te lani i laatou e hakallono isu aa i naa ppara naa haitino laatou. Tevana iaa laatou ni see tiiake naa sosorina tippua laatou.

12 Ki oti raa te ono naa ensol raa ku nnini tana tamaa kamete raa ki te vai e ttapa ma ko Euphrates. Te vai naa ni tere ki laro no pakupaku, ki takoto se ara maa naa tuku e oomai i te anake.◊

13 Teenaa kite iloo nau naa aitu e kerekkere e toru, e tiputtipu ma ni rokrok. Laatou ni ssura iho i te pukua te dragon, te pukua te manu kaitama, aa te pukua te pure hakareeresi.

◊ **16.10** Ex 10.21 ◊ **16.12** Is 11.15

14 Teenei ko naa aitu naa tippua teelaa ni hakassura naa mahi aitu. Takatoru aitu nei e ttai ki naa tuku katoo i te maarama nei, teenaa ki hakakkutu laatou hakapaa no hetaa i te aso e lasi TeAtua Haimahi.

15 TeAriki ki mee ake, "Kootou ki hakamattoni lokoi i te mee nei! Nau ma ki hakateki no hakasura mai, e mee koi ma ko te tama kailaaraao e uru atu ki loto naa hare kootou i te saaita kootou see illoa. Kootou ki rorosi hakaraaoi ki see hakatekia kootou. Kootou kittara naa taapuru kootou ki mmau, ki see nnapa kootou i naa furoffuro takaffua kootou vaaroto te henua i taku sao ma ki hakasura atu."[⊗]

16 Teenaan naa aitu raa ki hakakkutu ake naa tuku raa ki te kina e ttapa ma ko Armagedon i te taratara naa Jew.[⊗]

17 Ki oti raa te hitu naa ensol raa ku too tana tamaa kamete raa no nnini ki naa uruaoa. Teenaan ki lono nau i naa taratara mai vaaruna te reo i te nohorana maatua iloto te Hare Tapu raa peelaa, "Teenei ku otia hakkaatoa!"

18 Te uila raa ni taaraki ka takattuu naa hatturi, teenaa te hui te mahuke raa ni ruu. Te mahuke nei ku hakamataku i naa mahuke katoo ni ssura. E kaamata mai iloo i te saaita naa tama i te maarama nei ni penapenaa TeAtua raa, see hai mahuke ni lasi peenei.[⊗]

19 Te hui te henua Babilon naa ni matohi ki naa vasi e toru, aa naa henua ellasi i naa matakaaina hakkaatoa ni masseu. TeAtua ni hakamaaronaa i naa vana e kerekere ni ssura

---

[⊗] **16.15** Mt 24.43-44; Lk 12.39-40; Rev 3.3   [⊗] **16.16** 2 Kgs 23.29;
Zech 12.11   [⊗] **16.18** Rev 8.5; 11.13,19

i Babilon, teenaa e hakaunumia ai a Ia naa tama te henua naa ki te vaimmara, teenaa ko ana loto e hakappuu atu ki laatou.◊

20 Naa tamaa henua aa ma naa mouna raa hakkaatoa ni sua no seai hakaoti.◊

21 Naa hui ais e llasi iloo, e nnoto i te mmaha naa paeke leisi tiki lua raa, ni maaoha mai i te lani ki naa tama naa. Teenaa ki massike laatou no taratara haaeoina TeAtua, i naa haaeo raa ku hakamattaku hakallika iloo.◊

17

Te ffine hai huri ma te manu kaitama

1 Ki oti raa te ensol tokotasi i naa ensol e hitu teelaa ni taaohi naa tamaa kamete raa ku hanake kiaa nau no mee mai peelaa, "Kau ki hakaari atu nau i taku vana ma ki mee ki te ffine e hai huri naa, teenaa ko te henua e lasi e tuu i te kina naa riva tammaki.◊

2 Naa tuku te kerekere raa ku oti te moemmoekatoo ma te ffine naa. Laatou ku oti te hakaunumia a ia no vvare ki te vaimmara i tana manava hai huri."◊

3 TeAitu TeAtua raa ni tau iaa nau, teenaa ki saaua nau te ensol raa no kaavea ki loto mouku. I te kina naa raa, nau ni kite te ffine e noho i aruna te manu kaitama e mmea. Te manu kaitama naa e mee ana pisouru e hitu aa e ttuu ana paki e sinahuru. Te kau taratara haaeo i TeAtua e sissii vaaruna te haitino katoo te manu kaitama naa.◊

4 Te ffine naa e uru ki naa hekau e mmea poouri ka mmea maarama, aa e tau

◊ **16.19** Is 51.17 ◊ **16.20** Rev 6.14 ◊ **16.21** Ex 9.23; Rev 11.19

◊ **17.1** Jer 51.13 ◊ **17.2** Is 23.17; Jer 51.7 ◊ **17.3** Rev 13.1

ki naa kikilani e ppena ki naa kol aa ma naa paa hatu e taavi mmaha. A ia e taaohi te kap raa ki tana rima, aa iloto te kap naa e pii ki te lopo mee e kerekere hakallika. Teenaa ko naa tiputipu tana manava hai huri.◊

⁵ I aruna tana taurae raa, e taataa te inoa tee-laa see ilotia tana hakataakoto. Te inoa raa e hakatuu peelaa, "Babilon, te henua haka-mau, te tinna naa tama hai huri hakkaatoa aa te tinna naa tama hakkaatoa e sosorina hakallika i te maarama nei."

⁶ Nau e kite maa te ffine naa ni unu no vvare i te ttoo naa tama TeAtua ma te ttoo naa tama ni taaia no mmate i laatou ni tautari ki Jesus.

Taku saaita ni kite i te ffine naa raa, nau ni oho iloo.

⁷ Teenaa ki mee mai te ensol raa peelaa, "Koe e oho i te aa? Kau ki hakaari atu nau te hakataakoto teelaa see ilotia i te ffine raa aa i te manu kaitama e ssau iaa ia. Teenaa ko te manu kaitama e mee ana pisouru e hitu aa e ttuu ana paki e sinahuru.

⁸ Te manu kaitama e kiitea a koe naa ni noho mai imua, aa teenei ku seai. Tevana iaa te manu naa ku saaita koi ki uru mai i te rua e hotu iloo ki laro ka poouri tanutanu, ki huri atu TeAtua no taia hakaoti. Naa tama e nnoho i te kerekere nei, teelaa ni see sissia naa inoa laatou imua i te mahaa mai ana te maarama nei iloto te laupepa naa tama e ora hakaoti raa ma ki oho i te saaita laatou ma ki kkite i te manu kaitama naa. Te manu kaitama naa ni ora imua, aa teenei ku seai i te saaita nei. Tevana iaa a ia ma ki hakasura mai hoki imuri.◊

◊ 17.4 Jer 51.7 ◊ 17.8 Dan 7.7; Rev 11.7; Ps 69.28

9 “Te tama e atamai raa ma ki ilotia a ia te hakataakoto te mee nei. Naa pisouru e hitu raa, teenaa ni tamaa mouna e hitu teelaa e noho ai te ffine raa i aruna. Naa pisouru naa e mee hoki ma ni tuku e hitu.

10 Naa tuku e rima ku oti te mmate, te tuku tokotasi koi noho i te ssao nei, aa telaa tuku seki au are. Tana saaita ma ki au raa, a ia ma ki noho hakamaatua i te tamaa saaita koi.

11 Aa te manu kaitama teelaa ni ora imua, aa teenei ku seai raa, a ia naa ko te varu naa tuku. A ia naa se tuku i naa tuku e hitu naa, aa teenaa ko ia naa teelaa ma ki taia no mate.

12 “Naa paki e kite koe e ttuu i naa pisouru te manu kaitama naa, teenaa ni tuku e sinahuru, aa laatou seki hakanoho ma ni tuku naa henua. Tevana iaa laatou ma ki oti ku tiiake ki nnoho hakamaatua laatou ma ni tuku i te tamaa saaita ma te manu kaitama.◊

13 Naa tuku e sinahuru nei e mee laatou hakataakoto tokotasi, teenaa ki hookii naa mahi laatou ki te manu kaitama naa ki noho hakamaatua ia.

14 Laatou ma ki hetaa ma te Sukua Sipsip, tevana iaa te Sukua Sipsip, e hakapaa ma naa tama ni kannaatia a Ia, teenaa ko naa tama ni hakamaatinoria a Ia, naa tama e tautari peenaa kiaa Ia raa ma ki ffuri atu no taaia laatou. I te aa, i aa Ia naa ko TeAriki naa ariki aa te Tuku naa tuku hakkaatoa.”

15 Te ensol raa ki taratara mai hoki peelaa, “Te moana aau ni kite teelaa e noho ai te ffine i aruna raa, teenaa ko naa kanohenua hakkaatoa, naa manava hakkaatoa, aa ma naa tama i naa taratara hakkaatoa.

◊ 17.12 Dan 7.24

16 Naa paki e sinahuru aa te manu kaitama aau ni kite raa, laatou ma ki lotoffaaeo i te ffine hai huri naa. Naa hekau katoo te ffine naa ma ki uiia laatou ka tiiake te ffine naa ki noho hua; naa pukunohi tana haitino ma ki kaina laatou ka tuunia tana haitino i te ahi.

17 Naa manava naa tuku naa ku oti te usuquia TeAtua, niaaina maa laatou ni see illoa, ki hakaioo laatou hakapaa no hookii naa mahi laatou ki te manu kaitama raa ki noho hakamaatua a ia, teenaa ki tae ki te saaita naa taratara TeAtua raa e hakattino maaoni.

18 “Te ffine e kiitea a koe raa, teenaa ko te henua e lasi e mee ana tuku teelaa e nnoho hakamaatua i aruna naa tuku naa kanohenua hakkaatoa i te maarama nei.”

18

Babilon ku maseu

1 Kimuri, i taku kite ana i te ffine e noho i aruna te manu kaitama e mmea raa, nau ku kite hoki telaa ensol e au ki laro i te lani. Te ensol naa se ensol hakamaatua iloo, teenaa te maarama nei ni maasina hakkaatoa i te ttia tana haitino.

2 A ia ni tanitani varo peelaa,
“Te ffine raa ku oti te pakuu ki laro!
Te hui te henua Babilon ku oti te pakuu ki laro!
Saaita nei te henua naa ku nohoria naa tippua
ma naa aitu e kerekkere;
te kau manu haaeo ma naa manu teelaa
e hakanniko ai te henua ku ttaka vaaroto
te henua naa. [◊]

[◊] **18.2** Is 13.21; 21.9; Jer 50.39; 51.8; Rev 14.8

3 Naa tama i naa kanohenua hakkaatoa
ni hakavaarea ka moemmoe laatou ma
te ffine hai huri naa.

Naa tama raa ku mee ma ko naa tama
e hakaunumia ki naa vai mmara.

Naa tuku i te kerekere nei ni moemmoe peenaa
ma te ffine naa,

aa naa tama e mee naa sitoa laatou
i te kerekere nei ni ffuti te lopo mane
i te kau hekau te ffine naa ni kaimanako
ka taavi.”[☆]

4 Ki oti raa nau ku lono i telaa reo
e taratara mai i te lani peelaa,

“Aku tama nei, kootou hakattaha i te henua naa!
Kootou see hakapaa atu ki see llave kootou
i naa haisara te ffine naa;

kootou hakattaha ki see llave kootou i naa haaeo
teelaa ma ki kauatu kiaa ia.[☆]

5 TeAtua ma ki see lavaa te ssiri
i naa sosorina tipua te ffine naa.

Ana haisara naa ku hakatau no ttae iloo
ki te lani.[☆]

6 Kootou ffuri atu no haia ia pee ko ana vana
ni mee ki kootou;

ana vana e hakallika ni mee ki kootou raa, kootou
ku hakattoe no hakahe atu kiaa ia.

Kootou hakavii naa vai mmara kootou raa
ki mmara hakallika iloo, aa ku kauatu
ki unu ia.

Hakauru naa vai mmara kootou naa ki ttoe are
i ana vai mmara ni penapena maa
kootou.[☆]

7 Haia te ffine naa ki tanitani ka hakallono isu,

[☆] 18.3 Is 23.17; Jer 51.7   [☆] 18.4 Is 48.20; Jer 50.8; 51.6,45

[☆] 18.5 Gen 18.20-21; Jer 51.9   [☆] 18.6 Ps 137.8; Jer 50.29

ki sui tana noho ni noho ka hakaffine ma te lopo
hekau.

I aa ia maraa e hakanau peelaa kiaa ia:
‘Teenei nau e noho ma se ffine hakamaatua!
Nau seai se puruna e noho hakaaroha.

Nau seai taku vana ma ki oti ku tani ai nau!’

⁸ Tevana iaa teenei ko ana hakanau nei teelaa
e takoto ai a ia tana aso ma ki oti ku ttiri ia
i te lopo haaeo.

A ia ma ki laavea te kau maki no mate;
a ia ma ki oti ku noho hakaaroha,
aa a ia ma ki noho ka hiikai.

Teeana a ia ma ki tuunia no vela i te ahi,
i TeAtua, te tama ma ki hakatonutonu iaa ia raa,
ko TeAriki hakamaatua raa iloo.”[☆]

⁹ Naa tuku ni moemmoe ma te ffine naa
ma ki ppari ka ttani i naa ttoka laatou i naa ura
te henua naa.

¹⁰ Laatou e ttuu hakammao iloo ka ttoka
i naa ura te henua naa, i laatou e mattaku maa
laatou ma ki vvela hakapaa ma te henua naa.
Laatou e ttani peelaa, “Aroha! Aroha i te hui
te henua Babilon! Koe ni tuu haimahi mai
imua; koe ni hakateki koi no haia pakavaina
iloto te punaa saaita!”[☆]

¹¹ Naa tama hoki e mee naa sitoa laatou
i te kerekere nei raa ni ppari ka ttani iaa ia,
i see hai tama ku tataavi naa hekau i laatou;[☆]

¹² Ku see hai tama ku taavi naa kol laatou,
naa siliva, naa kikilani aa ma naa tamaa hatu
e taavi mmaha, naa maro e makkini, naa maro
e mmea poouri, naa maro e silika, aa naa maro
e pura mmea maarama. Ku see hai tama hoki
ku taavi naa muri laakau e mannoni teelaa

[☆] **18.8** Is 47.7-9   [☆] **18.10** Ezek 26.16-17   [☆] **18.11** Ezek 27.31,36

see ssura i naa kina, aa ma naa mee e penappena ki naa paki naa manu vao, naa mee e penappena ki naa laakau e taavi mmaha, aa ma naa mee e penappena ki naa katanatea, naa katana, aa ma naa hatu e makkini;

¹³ see hai tama ku taavi te kau mee e mannoni pee ko naa 'cinnamon', naa 'spice', naa insens, naa 'myrrh' aa ma naa 'frankincense'; ku see hai tama hoki ku taavi naa wain, naa sunu, naa haraoa e makkini, naa haraoa wit, naa purumakau, naa sipsip, naa hos aa ma naa karis laatou e ttaki, naa poe aa ma naa karapusi.◊

¹⁴ Naa tama e mee naa sitoa laatou raa ni ttani kiaa ia peelaa, "Te kau mee aau ni kaimanako ma ki too maau raa ku vvela hakkaatoa, aa koe ma ki see kite hakaoti i naa mee naa! Koe ku oti te taka ka hakaffine ma te lopo hekau!"

¹⁵ Naa tama e mee naa sitoa laatou teelaa ni haimane iloo i te henua naa ma ki ttuu hakammao iloo, i laatou e mattaku maa laatou ma ki vvela ma te henua naa. Laatou ma ki ttani ka ppari,◊

¹⁶ ka mee peelaa, "Aroha. Aroha i te hui te henua Babilon! Imua raa a ia ni hai laakei ki naa hekau e makkini, naa hekau e mmea poouri, naa hekau e mmea mallama, aa e tau ki naa kikilani e ppena ki naa kol aa ma naa tamaa hatu e taavi mmaha.

¹⁷ Aa iloto te punaa saaita koi raa, ana hekau naa ni hakateki no seai hakkaatoa!"

Naa ariki naa vaka ma naa tama e hollau i naa vaka naa, naa tama e heheuna i naa vaka,

---

◊ **18.13** Ezek 27.12,13,22   ◊ **18.15** Ezek 27.31,36

aa ma naa tama katoo e heheuna mane
i te moana raa ni ttuu hakammao[☆]

¹⁸ ka ttani i naa kkite laatou i naa tuu te kohu
i naa ura ake te henua naa. Laatou e ttuu koi
ka taratara peelaa, "See hai henua imua ni tae
ki te taukareka te henua nei!"[☆]

¹⁹ Naa tama naa ni ppari ka huru naa pisouru
laatou ki naa nanahu ka ttani, "Aroha! Aroha
i te hui te henua Babilon! Te henua ni llave ai
naa mane naa vaka hakkaatoa e ttaka i te moana.
Aa iloto te punaa saaita koi raa, ana hekau naa
ni hakateki no seai hakkaatoa!"[☆]

²⁰ Kootou naa tama i te lani, kootou ki fiaffia
i te henua naa ku maseu! Kootou naa tama TeAtua,
naa pure aa ma naa aposol TeAtua, kootou
ki fiaffia i te henua naa e tuku haaeoina TeAtua
i ana vana ni mee ki kootou![☆]

²¹ Ki oti raa te ensol haimahi tokotasi ku ssau
te hui te hatu elasi no ttoni ki loto te moana
ka taratara peelaa, "Teenei te ara Babilon
ma ki haia a nau. Te henua naa ma ki peesia
a nau ki loto te moana pee ko te hatu nei,
ki see kiitea hakaoti![☆]

²² Te henua ma ki see llono hakaoti maa
ni 'harp' e hakattani ka huahua mai naa tama,
aa te henua ma ki see llono hoki maa ni poronu
e hakattani aa ma ni puu e iri hoki i aruna
te henua naa! Naa tama e llau te heheuna
i te kau heuna raa ma ki see kiitea hakaoti i aruna
te henua naa, aa te henua ma ki see llono hakaoti
maa ni tama e varu lloo ka hai kkai![☆]

²³ Te henua ma ki see kkite hakaoti maa
ni lamu e ura ka llono hoki maa ni tama

[☆] **18.17** Is 23.14; Ezek 27.26-30   [☆] **18.18** Ezek 27.32   [☆] **18.19**

Ezek 27.30-34   [☆] **18.20** Deut 32.43; Jer 51.48   [☆] **18.21** Jer

51.63-64; Ezek 26.21   [☆] **18.22** Ezek 26.13; Is 24.8

e aavvana hoo i te henua naa. Naa tama ni mee naa sitoa laatou i te henua naa ko naa tama hakamau iloo i te maarama nei, teenaa naa tama katoo i te maarama nei ku oti te hakarereesia a koe ki oo pakava hakalellesi naa!"[§]

24 Babilon ni mee pakavaina, i naa tama teelaa ni hakaea naa taratara TeAtua aa ma aaraa tama aana ni taaia i te henua naa. Maaoni iloo, Babilon naa ni mee no taaia ka mmate naa tama i naa kina katoo i te maarama nei.[§]

19

1 Ki oti raa nau ku lono maa ni tama e tammaki e hevaa mai i te lani peelaa,

"Halelulia! TeAtua, te tama e hakaora taatou, e haimahi aa e noho hakamaatua i taatou!

2 Naa hakatonu TeAtua e ttonu maaoni.

A Ia ku oti te hakatonu peelaa maa te ffine hai huri naa ki taia ki mate.

Teenaa ko te ffine ni mee pakavaina a ia naa tama te kerekere nei ki ana tiputipu hai huri.

A ia ni mee pakavaina TeAtua i naa tama teelaan ni heheuna iaa Ia raa ni taaia a ia no mmate."[§]

3 Teenaa laatou ki tanitani varo hoki,

"Halelulia! Te kohu te ahi e vela ai te henua e lasi naa e tuu peenaa see motu!"[§]

4 Te tinorua maa haa naa maatua raa aa ma te takahaa naa manu e ora hakaoti raa ni ppesi katoo kilaro no hakamaruu ki naa turi laatou imua TeAtua, te tama e noho itana nohorana maatua, no lotu kiaa Ia. Teenaa

[§] **18.23** Jer 7.34; 25.10   [§] **18.24** Jer 51.49   [§] **19.2** Deut 32.43;

2 Kgs 9.7   [§] **19.3** Is 34.10

ki hakatoo laatou hakapaa no mee peelaa,
“Amen! Halelulia!”

Te kaikai te Sukua Sipsip e aavana

⁵ Ki oti raa te taratara raa ku kaumai i te nohorana hakamaatua raa peelaa,
“Kootou naa tama e heheuna i TeAtua aa ma te kau tama hakkaatoa, naa tama haka-mau ma naa tamavare;
kootou hakannau i TeAtua taatou!”⁵

⁶ Ki oti raa nau ku lono ma se nnana naa tama tammaki, e takattuu pee ko naa peau e taa, aa e takattuu pee ko naa hatturi. Nau e lono i naa tanitani varo laatou peelaa,
“Halelulia! I TeAriki, taatou Atua Haimahi, ko te Tuku hakamau taatou!⁶

⁷ Taatou ki fiaffia; taatou ki hakanau i ana mahi hakamaatua!

Te ssao te Sukua Sipsip ki aavana raa ku tae mai, aa tana aavana raa ku oti te hai laakei hakaoti.

⁸ Tana aavana naa ni kauake tana maro e makkini aa e matahua ki tara.”

(Te maro e makkini naa, teenaa ko naa sosorina e taukalleka naa tama e ttapu TeAtua.)

⁹ Teenaa te ensol raa ki mee mai kiaa nau, “Hakatuu naa taratara nei ki too laupepa: Naa tama ni arumia ki te kaikai i te aavana te Sukua Sipsip raa, laatou ki fiaffia.” A ia ki mee hoki peelaa, “Teenei ko naa taratara maaoni TeAtua.”⁸

¹⁰ Teenaa ki tauturi nau imua te ensol naa ma ki lotu nau kiaa ia. Araa nei a ia ku mee mai. “Koe see mee peenaa! Nau nei se tama koi e heheuna i TeAtua, e mee pee ko kootou

⁵ 19.5 Ps 115.13   ⁶ 19.6 Ezek 1.24; Ps 93.1; 97.1; 99.1   ⁸ 19.9

ma naa tama katoo teelaa e hakataakoto i te hakamaaoni teelaa ni tarataraina Jesus. Koe ki lotu ki TeAtua!"

I te hakamaaoni teelaa ni tarataraina Jesus raa ko te mee ni usuquia ai naa manava naa pure TeAtua.

Te tama e tere ake te hos e makkini

¹¹ Teenaa nau ki ttoka no kite i te lani e taaraki ka tuu mai te hos e makkini. Te tama e noho i aruna te hos naa e ttapa ma ko 'Te Tautari tonu ma te Hakamaaoni.' A ia e hakatonutonu ki te tiputipu e tonu, aa i tana saaita e hai haaeo ka hetaa ma aaraa tama raa, a ia e tautari ki te tiputipu e tonu. [◊]

¹² Ana karamata e ura ma se ahi aa e hakao ana noti maatua e tammaki i tana pisouru. A ia e mee tana inoa e mmau i tana haitino, iaa see hai tama e iloa i te inoa naa. A ia soko ia e iloa i tana inoa. [◊]

¹³ Ana hekau e uru raa e uhi katoo ki te ttoo. Tana inoa ko "Te Taratara TeAtua."

¹⁴ Naa tama taa i te lani raa e ffuro ake vaamuri i aruna naa hos e makkini raa e uru katoo ki naa hekau e makkini aa e mataffua.

¹⁵ Te komu taa tama e kaa raa e ssae mai i tana pukua, teenaa ko tana komu ma ki sare taa a ia naa tama naa kanohenua. A ia ma ki noho ma se tuku haimahi. Teenaa a ia ma ki takatakamia a ia naa hua wain raa no mallepu, ki huri ake te tiputipu i naa loto TeAtua Haimahi. [◊]

¹⁶ Te inoa nei e mmau i aruna ana hekau e hakao, i te kina ana vae, e ssii peelaa, "Te Tuku

---

[◊] **19.11** Ezek 1.1; Ps 96.13; Is 11.4   [◊] **19.12** Dan 10.6   [◊] **19.15**
Ps 2.9; Is 63.3; Joel 3.13; Rev 14.20

hakamaatua i naa tuku, aa TeAriki hakamaatua i naa ariki.”

¹⁷ Ki oti raa nau ku kite te ensol e tuu ake i aruna te laa. A ia e tuu ka tanitani varo ki naa manu hakkaatoa e lelleee i te lani peelaa, “Kootou hakakkutu mai ki te kaikai e lasi TeAtua!

¹⁸ Kootou oomai no kkai naa pukunohi naa haitino naa tuku, naa tama e taa i naa tau ma naa hakamau laatou, naa pukunohi naa hos ma naa tama e ttere i naa hos naa, naa pukunohi naa poe, naa hakamau aa ma naa pukunohi naa tamavare! ”[◊]

¹⁹ Teenaa nau ku kite i te manu kaitama ma naa tuku i te kerekere nei aa ma naa tama taa laatou raa e hakakkutu ki hetaa laatou ma te tama e tere ake i te hos e makkini raa ma naa tama e ffuro ake vaamuri aana.

²⁰ Te manu kaitama naa ni tauhia no karapusina hakapaa ma tana pure hakareeresi teelaa ni hakassura ana mahi aitu imua ana karamata. Teenaa ko naa mahi aitu teelaa ni hurisia naa manava naa tama e ttaka ma te hakailona te manu kaitama, aa e lotu ki tana aitu ni penapena. Te manu kaitama naa ma te pure hakareeresi raa ni tauhia no peesia kiloto te rua e ura ana korokorohatu.[◊]

²¹ Naa tama taa te takarua naa ni taaia katoo no mmate ki te komu taa tama teelaa e ssae mai i te pukua te tama e tere ake i te hos e makkini. Naa manu katoo e lelleee raa ni llee ake no kkai naa pukunohi naa tama e mmate naa.

20

Te simata setau

[◊] **19.18** Ezek 39.17-20   [◊] **19.20** Rev 13.1-18

1 Teenaa ki kite nau te ensol e sepu iho i te lani. A ia e taaohi te kii te rua e hotu iloo ki laro aa ma te seni e mmaha i tana rima.

2 Te ensol naa ni osohia a ia te dragon raa no tauhia, teenaa ko te kata tuai teelaa e haia ma ko te tipua kailaarao, e ttapa ma ko Satan. A ia ni saitia te ensol naa ki te seni, teenaa ki karapusi ia naa setau e lava tana simata.◊

3 Ki oti raa peesia iloo a ia te dragon naa ki loto te rua e hotu iloo ki laro, teenaa ki hakanitia a ia te tootoka te rua naa ki mmau, ki see hakasura mai te dragon naa no hakarereesia hoki naa kanohenua i te maarama nei. A ia ma ki tiiake ki moe peenaa ki laka te simata setau. Te saaita naa setau naa ku llaka raa, a ia ma ki hakattanasia se tamaa saaita maana ki taha.

4 Ki oti raa nau ku kite naa tama e noho i aruna naa nohorana maatua. Naa tama naa ni hakanohoria TeAtua ki hakatonutonu laatou naa tama te maarama nei. Nau e kite hoki naa manu naa tama ni taaia i laatou ni hakaea te hakamaaoni teelaa ni tarataraina Jesus, aa i laatou ni hakaea hoki naa taratara TeAtua. Naa tama naa ni see lotu ki te manu kaitama ma tana aitu ni penapena, aa laatou hoki ni see too te hakailona te manu kaitama raa i naa rima laatou ma naa taurae laatou. Naa tama naa ni massike mai no ora hoki, aa teenaa laatou ku nnoho hakapaa ma Christ ma ni tuku iloto te simata naa setau.◊

5 (Teenei ko naa tama mua e massike i te mate. Aaraa tama ni mmate raa ni see massike no ora hoki, laatou e ttari ki laka te simata setau naa.)

6 Naa tama e ffai i naa tama TeAtua ma ki hakamasike mua i te mate raa, laatou e tau te fiaffia, i laatou ma ki see llave i te mate hakamuri. Laatou ma ki heheuna ma ni maatua TeAtua ma Christ, aa laatou ma ki nnoho hakamaatua ma ia iloto te simata setau.

Satan ku taia TeAtua no mate

7 Saaita te simata setau naa e laka raa, Satan ma ki hakattanasia i tana kina e karapusina TeAtua.

8 Teenaa a ia ma ki hano no usuquia naa kanohenua katoo teelaa e masseu ki naa kina katoo i te maarama nei, teenaa ko naa kina e haia ma ko Gog ma Magog. Naa kanohenua naa ma ki hakakkuturia a ia hakapaa ki hetaa ma naa tama TeAtua. Naa tama naa e tammaki iloo, e mee pee ko te kerekere i naa tahua vaatai.◊

9 Naa tama naa ma ki ttoha ki naa kina katoo i te kerekere nei no aarehatia laatou te kanohenua TeAtua iloto te henua teelaa e llee ai te manava TeAtua. Tevana iaa te ahi raa ni ura mai i te lani no tuunia katoo laatou.

10 Teenaa Satan, te tama ni usuusuhia a ia naa tama naa, ni peesia kiloto te rua e ura ana korokorohatu. Teenaa ko te kina ni peesia hoki ka mmoe te manu kaitama raa ma te pure hakareeresi. Laatou ma ki mmoe hakaoti iloto te ahi naa ka hakallono isu i te poo ma te ao.

Te Hakatonu hakaoti

11 Ki oti raa nau ku kite te nohorana maatua e makkini, aa teelaa se tama raa e noho i aruna. I tana saaita ni hakasura iho raa, te kerekere ma te lani ni hakatteki no seai, teenaa naa kina naa ni see kiitea hakaoti.

◊ **20.8** Ezek 7.2; 38.2,9,15

12 Teenaa nau ku kite i naa tama ku oti te mmate, naa tama hakamaatua ma naa tamavare. Laatou e ttuu imua te nohorana hakamaatua. Araa naa laupepa raa ku tallaki, teenaa ko naa laupepa e hakatuu naa sosorina hakkaatoa naa tama te maarama nei. Ki oti raa telaa laupepa ku taaraki hoki, teenaa ko te laupepa e hakatuu naa inoa naa tama e ora hakaoti. TeAtua e hakatonutonu naa tama e mmate, tautari ki naa sosorina laatou e hakatuu mai iloto naa laupepa naa.[☆]

13 Ki oti raa te moana ku pesi ake naa tama ku oti te mmate aa e mmoe iaa ia. Te mate ma te kina te mate ni ppesi ake naa tama ni mmate ka mmoe i naa kina naa. Naa tama naa hakkaatoa ni hakatonutonusia, tautari ki naa sosorina laatou ni mee i te maarama nei.

14 Teenaa te mate ma te kina te mate ku peesia katoo ki loto te rua e ura tana ahi. (Te rua e ura tana ahi nei ko te mate hakamuri.)

15 Naa tama see mmau naa inoa laatou iloto te laupepa naa tama e ora hakaoti raa ni peesia ki loto te rua e ura tana ahi.

21

Te lani hou ma te kerekere houu

1 Ki oti raa nau ku kite te lani houu ma te kerekere houu. Te lani mua ma te kerekere mua raa ku seai, aa te moana raa hoki ku seai.[☆]

2 Teenaa ki kite nau te henua e tapu TeAtua, te Jerusalem houu, e tukua iho i TeAtua

---

[☆] **20.12** Dan 7.9-10   [☆] **21.1** Is 65.17; 66.22; 2 Pet 3.13

i te lani, e mee ma se taupu e hai laakei ki haka aavanatia.[☆]

³ Araa nau ku lono i te reo e taratara mai vaaruna i te kina te nohorana hakamaatua TeAtua peelaa, "Teenei TeAtua ku noho ma naa tama te maarama nei. A Ia ma ki noho ma laatou, aa laatou ku mee ma ni tama TeAtua. Teenaa TeAtua tana tino ma ki noho ma laatou aa ku mee ma se Atua laatou.[☆]

⁴ A Ia ma ki soroia a Ia naa reimata e ffuro mai i naa karamata laatou. Naa tama naa ma ki see lavaa hakaoti te mmate aa laatou ma ki see lavaa hakaoti te ppari. Laatou ma ki see ttani hoki ka hakallono isu, i te tiputipu imua raa ku seai."[☆]

⁵ Ki oti raa te tama e noho i aruna te nohorana maatua raa ku taratara peelaa, "Teenei nau ku pena naa mee hakkaatoa ki houu." A Ia ki taratara hoki peelaa, "Sissia naa taratara nei ki too laupepa, i teenei ni taratara maaoni aa kootou e tau te tauhia kootou naa taratara nei".

⁶ Teenaa a Ia ki mee mai hoki, "Naa mee katoo ku oti te haia a nau. Nau nei ko te Alfa aa te Omega, te kaamata aa te hakaoti ana naa mee hakkaatoa. Naa tama e hiiunu raa, laatou ma ki tiiake nau ki unu laatou i te vai e hakaora tama, aa laatou ma ki see taavi te vai e unu laatou naa.[☆]

⁷ Naa tama e hakataakoto tonu iaa nau no ttae ki te hakaoti ana raa ma ki haia a nau peenei: Nau ma ki mee ma se Atua laatou, aa laatou ku mee ma ni tamalliki aaku.[☆]

[☆] **21.2** Is 52.1; 61.10; Rev 3.12   [☆] **21.3** Ezek 37.27; Lev 26.11,12

[☆] **21.4** Is 25.8; 35.10; 65.19   [☆] **21.6** Is 55.1   [☆] **21.7** 2 Sam 7.14;

Ps 89.26-27

8 Tevana iaa naa tama e kiri mattaku, naa tama e hakakkee i Jesus, naa tama e manava kerekkere, naa tama e taa tama, naa tama e hai huri, naa tama e hai ki naa pakava, naa tama e lotu ki naa aitu e penappena, aa ma naa tama e taratara kailallao raa ku oti te tukua mai laatou kina TeAtua. Te kina laatou raa ko te rua e ura naa korokorohatu, teenaa ko te ssoa te mate.”

Jerusalem hoo

9 Teenaa te ensol tokotasi i te takahitu ensol teelaa ni ssura mai ma naa tamaa kamete e hitu e takkoto naa haaeo hakaoti e hitu raa, ku hanake kiaa nau no mee mai, “Kau ki hakaari atu nau te taupu e mee ki aavana i te Sukua Sipsip.”

10 Nau ni tauria TeAitu no saaua nau te ensol raa no hakatuuria i te tauru te mouna e oo iloo i aruna, teenaa ki hakaari mai a ia ki kite nau i Jerusalem, te henua e tapu, i ana tukua iho i TeAtua i te lani ka au ki laro.◊

11 Te henua naa e maasina katoo ki te ttia te haitino TeAtua, teenaa e too tana maasina pee ko te tamaa hatu e kkiva e ttapa ma se ‘jasper’, aa e maarama ma se kalas ‘chrystral’.

12 Te hiri e taakai vaataha te henua naa e konotuu iloo ki aruna ka mee ana tootoka e sinahuru maa rua, aa teelaa se taka sinahuru maa rua naa ensol raa e ttuu ka roorosi i naa tootoka naa. I aruna naa tootoka raa, naa inoa naa haanauna e sinahuru maa rua i te manava Israel raa e mmau.

13 E mee naa tootoka tiki toru i naa vasi katoo te henua naa: e toru e huri ki te anake,

---

◊ **21.10** Ezek 40.2

e toru ki te vasi haka saupuku, e toru i te vasi haka tokorau, aa e toru e huri ki te laki.[◊]

14 Te hiri naa e hakatuu i aruna naa pou hakamaatua e sinahuru maa rua, aa naa inoa te taka sinahuru maa ttakarua aposol te Sukua Sipsip raa e mmau i naa pou naa.

15 Te ensol teelaa ni taratara mai kiaa nau raa e tuu ma te haaite raa ki haaite te lasi te henua naa, teenaa ki haaiteria a ia naa tootoka raa ma te hiri e aareha i te henua naa. Te haaite e tuu ma ia naa e pena ki te kol.[◊]

16 Te llaha te henua naa ma tana huarooroa e hakatau peellaa lokoi. Teenaa te saaita te ensol naa ni haaite te henua naa raa, te huarooroa te henua naa e noto i naa sinahuru maa lua mano naa 'stadia'.^{*} Te llaha ma te konotuu te henua naa e hano hoki peenaa.

17 Te ensol raa ni haaite te hiri raa hoki, tautari ki naa hahahaite te henua. Te mattoru te hiri raa e noto te lau ma te matahaa maa haa naa 'cubit'.[†]

18 Te hiri raa e pena ki te hatu e ttapa ma se 'jasper', aa te henua naa iaa e pena ki te kol, aa e maarama ma se kalas.

19 Naa pou hakamaatua e hakatuu ai te hiri te henua naa e hai laakei katoo ki te kau tamaa hatu e kkiva. Te pou

[◊] **21.13** Ezek 48.30-35

[◊] **21.15** Ezek 40.3

* **21.16**

Naa taratara haka Greece e mee maa "12,000 stadia," raa e noto naa simata e lua maa te haa naa rau naa kilomita (2,400). Te kooina 12,000-nei e huriake ki naa Jew raa i teenei se kooina e kaatoa. [†] **21.17** Te taratara haka Greece raa, e mee maa "144 peikos" i te mattoru te hiri raa, e noto naa sekumi e toru ma naa roha e toru. Te kooina 144-nei e huriake ki naa Jew raa i teenei se kooina kaatoa (12x12).

hakamaatua mua raa e hai laakei ki te 'jasper', te ssoa te pou raa ki te hatu 'sapphire', te ttoru naa pou raa ki te hatu 'agate', te haa naa pou raa ki te hatu 'emerald',

20 te rima naa pou ki te hatu 'onyx', te ono naa pou ki te hatu 'carnelian', te hitu naa pou ki te hatu 'quartz', te varu naa pou ki te hatu 'beryl', te sivo naa pou ki te hatu 'topaz', te sinahuru naa pou ki te hatu 'chalcedony', te sinahuru maa tasi naa pou ki te hatu 'turquoise', aa te sinahuru maa rua naa pou raa e hai laakei ki te hatu 'amethyst'.

21 Naa tootoka e sinahuru maa rua raa e ppena ki naa tamaa hatu makilakkila e ttapa ma ni 'pearl', teenaa te tootoka e pena ki te 'pearl' tokotasi. Naa saarena te henua naa e ppena ki naa kol, aa e maarama ma se kalas.◊

22 Nau ni see kite ma se hare tapu iloto te henua naa, i te aa i te henua naa e tapu i aa ia ku nohoria TeAtua, TeAriki Haimahi, ma te Sukua Sipsip.

23 Te laa ma te marama see tii i te kina naa, i te ttia te haitino TeAtua e too i te kina naa no maarama ai te henua naa, aa te Sukua Sipsip raa e maasina pee ko te lamu te kina naa.◊

24 Teenaa naa kanohenua katoo i te maarama nei ma ki nnoho iloto te maasina e too i te henua naa, aa naa tuku i te kerekere nei ma ki tari ake naa hekau laatou ki te henua naa.◊

25 Naa tootoka te henua naa ma ki ttuu tallaki

◊ **21.21** Is 54.11-12   ◊ **21.23** Is 60.19-20   ◊ **21.24** Is 60.3

peenaa; naa tootoka naa ma ki see ppui, i te aa, te poo see sura i te henua naa.

²⁶ Naa hekau ma naa mane naa kanohenua katoo ma ki oti ku too atu ki loto te henua naa.[☆]

²⁷ Tevana iaa see hai mee e kerekkere ma ki hakauruhia ki loto te henua naa, aa see hai tama hoki e sosorina hakannapa ka taratara kailallao ma ki lavaa te uru atu ki loto te henua naa. Naa tama koi e mmau naa inoa laatou iloto te laupepa te Sukua Sipsip, teelaa e takkoto naa inoa naa tama e ora hakaoti, teenaa ma ki oo atu no nnoho i te henua naa.[☆]

22

¹ Te ensol raa ni hakaari mai hoki te riva e takoto te vai e hakaora tama. Te vai naa e maarama ttini ma se kalas 'chrystal', aa e tere iho i te kina te nohorana hakamaatua TeAtua ma te Sukua Sipsip,[☆]

² no tere vaaroto ttonu te henua naa. Aa i naa vasi e lua te riva raa, te laakau teelaa e ffua naa kaikai e hakaora tama raa e somo. Te laakau naa e hua ana saaita katoo e sinahuru maa rua iloto te setau tokotasi, teenaa e hua i te marama; aa naa lau te laakau naa e too naa kanohenua raa no aamosi ki naa kina laatou e ppara ki mmahu aa ki see mmaki laatou.[☆]

³ Naa mee teelaa TeAtua e hakanniko raa ma ki see ssura iloto te henua naa.

Te nohorana hakamaatua TeAtua ma te Sukua Sipsip raa ma ki takoto iloto te henua naa, aa naa tama teelaa e heheuna iaa Ia raa ma ki lotu iaa Ia.[☆]

[☆] **21.26** Is 60.11   [☆] **21.27** Is 52.1; Ezek 44.9   [☆] **22.1** Ezek 47.1;
Zech 14.8   [☆] **22.2** Gen 2.9; Ezek 47.12   [☆] **22.3** Zech 14.11

⁴ Naa tama naa ma ki kkite i naa karamata TeAtua, aa tana inoa ma ki mmau i naa taurae laatou.

⁵ Te henua naa ma ki see sura te poouri, teenaa laatou ma ki see ssee maa ni lamu aa ma se laa ki tii. I te aa, i laatou ma ki ttaka iloto te maasina TeAtua TeAriki, teenaa laatou ma ki nnoho hakaoti ma ni tuku.[◊]

Jesus ma ki au

⁶ Teenaa te ensol raa ki mee mai, “Teenei ni taratara maaoni, aa kootou e tau te tauhia kootou naa taratara nei. TeAtua TeAriki, te tama ni hookii tana Aitu ki ttaka ma ana pure, ni heuna mai tana ensol raa ki hakaari ake ki naa tama e heheuna iaa Ia i naa vana teelaa ku tauppiri ki ssura.”

⁷ Jesus ki mee mai, “Kootou hakanno mai! Nau ku taupiri ki au!” Naa tama e hakanno no tautari ki naa taratara iloto te laupepa nei, teelaa e taratara i naa vana ni ssura imua aa ma naa vana ma ki oti ku ssura imuri, laatou ki fiaffia.

⁸ A nau, John, nilono ka kite naa mee nei hakkaatoa, aa taku saaita ni oti te lono ka kite i naa mee nei raa, nau ni tauturi imua te ensol naa ma ki lotu nau kiaa ia.

⁹ Araa nei a ia ku mee mai, “Koe see mee peenaa! A nau nei se tama koi e heheuna i TeAtua, e mee pee ko koe ma oo taaina, naa pure TeAtua, aa ma naa tama katoo teelaa e hakanno no tautari ki naa taratara e takkoto i te laupepa nei. Koe ki lotu ki TeAtua!”

¹⁰ A ia ki mee mai hoki, “Koe see huuina naa taratara e mmau iloto te laupepa nei, teelaa

---

[◊] **22.5** Is 60.19; Dan 7.18

e taratara i naa vana ma ki oti ku ssura imuri. I te aa i naa vana nei hakkaatoa ku tauppiri ki hakattino mai.

¹¹ Ttama e sosorina tipua raa, tiiake ia ki taka ma ana sosorina naa, aa te tama e taka ma ana mannatu e kerekere raa, tiiake ia ki taaohi ana mannatu naa; te tama e sosorina taukareka raa, a ia ki taaohi ki ana sosorina naa, aa te tama e tapu raa ki taaohi ki tana tiputipu naa.”[☆]

¹² Jesus raa ku mee mai, “Kootou hakan-noo mai! Nau ku taupiri ki au! Nau ma ki suratu ma naa tuuhana naa tama ni heheuna iaa nau, teenaa nau ma ki hakatuu ki naa kooina naa heuna laatou ni mee, aa ku vaevae atu naa tuuhana laatou.[☆]

¹³ A nau nei ko te Alfa aa te Omega, te kaamata aa te hakaoti ana naa mee hakkaatoa.”[☆]

¹⁴ Kootou naa tama e fuiffui naa hekau laatou e hakao ki mataffua raa, kootou ki fiaffia. Kootou ma ki tiiake TeAtua ki kkai kootou naa hua te laakau e hakaora tama, aa ki lavaa kootou te uru i naa tootoka raa ki loto te henua naa.[☆]

¹⁵ Naa tama teelaa ma ki see hakauruhia ki loto te henua naa raa, teenaa ko naa tama e sosorina pee ko naa poi, naa tama e hai ki naa pakava, naa tama e hai huri, naa tama e taa tama, naa tama e lotu ki naa aitu e penappena, aa naa tama e taratara kailallao ka sosorina kailallao.

¹⁶ Jesus ki mee mai hoki, “A nau, Jesus, ni heuna atu taku ensol raa ki kauatu naa taratara nei ki kootou, te kanohenua te lotu.

[☆] **22.11** Dan 12.10   [☆] **22.12** Is 40.10; 62.11; Ps 28.4; Jer 17.10

[☆] **22.13** Rev 1.8,17; 2.8; Is 44.6; 48.12   [☆] **22.14** Gen 2.9; 3.22

A nau nei ko te tahito manava iloo David; nau raa ko te tapao, te hetuu e maasina i te tahaata.”[✳]

¹⁷ Teenaa TeAitu ma te aavana te Sukua Sipsip raa e taku peelaa, “Kau, TeAriki Jesus!”[✳]

Naa tama e llono i te taratara nei ki taku hoki peelaa, “Kau, TeAriki Jesus!”

Ki mee se tama e hiiunu, a ia ku au ki kauake nau te vai e hakaora tama, i teenaa ko taku mee e hookii vare ki naa tama e hiiunu.

Naa taratara hakaoti

¹⁸ A nau, John, e hakaapo atu te taratara nei ki naa tama katoe e hakanno ki naa taratara e takkoto iloto te laupepa nei, teelaa e taratara i naa vana ni ssura imua aa ma naa vana ma ki oti ku ssura imuri: Ki mee se tama e ppono ni taratara maana houu i aruna naa taratara e takkoto i te laupepa nei, TeAtua hoki ma ki tosi naa haaeo teelaa ni tarataraina mai iloto te laupepa nei no pesi atu kiaa ia.

¹⁹ Aa ki mee se tama e hanaa ia ni taratara i naa taratara e takkoto iloto te laupepa nei, a ia ma ki kapitia TeAtua ki see kai a ia i naa hua te laakau e hakaora tama, aa a ia ma ki puuia hoki ki see noho ia i te henua e tapu TeAtua. Teenaa ko naa mee e taukalleka teelaa e tarataraina te laupepa nei.[✳]

²⁰ Te tama ni hakasura iho naa vana nei ki naa kanohenua hakkaatoa raa e mee maa, “Maaoni iloo! Nau ku taupiri ki au!”

Amen! Kau, TeAriki Jesus!

²¹ Te laaoi TeAriki Jesus ki takoto i naa kanohenua hakkaatoa.

[✳] **22.16** Is 11.1,10   [✳] **22.17** Is 55.1   [✳] **22.19** Deut 4.2; 12.32

**Na Taratara TeAtua i naa taratara Takuu
The New Testament in the Takuu language of North
Solomons Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Takuu long Niugini**

Copyright © 2009 Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Language: Takuu

Translation by: Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Contributor: Isles of the Sea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-04-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025

78ef068e-b7cb-5f13-bf46-55a4db12e0f1